

Global Energy Consulting OÜ
KOKKUVÕTLIK
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE
31. DETSEMBRIL 2019 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA,
esitatud koos sõltumatu vandeaudiitori aruande ja
konsolideeritud tegevusaruandega

Aruandeaasta algus: 1. jaanuar 2019

Aruandeaasta lõpp: 31. detsember 2019

Ettevõtte nimi: Global Energy Consulting OÜ

Registrikood: 11957735

Aadress: Valukoja tn 8/1, Tallinn, 11415 Eesti

Telefon: +370 5239 4800

E-posti aadress: info@geconsulting.ee

Veebiaadress: www.geconsulting.ee

Informatsioon ettevõtte kohta

Global Energy Consulting OÜ
Registrikood: 11957735
Äriregistris registreerimise kuupäev: 18. juuni 2010
Registreeritud aadress: Valukoja tn 8/1, Tallinn, 11415 Eesti

Global Energy Consulting OÜ (edaspidi: ettevõtte) on Eesti Vabariigis registreeritud osaühing.

Ettevõtte näol on tegemist valdusettevõttega, mis tegeleb investeerimistegevusega. Ettevõtet koos tütarettevõtetega nimetatakse edaspidi ühiselt kontserniks.

Kontserni majandusüksused tegelevad peamiselt büroo- ja eluhoonete haldamise, kütteseadmete hoolduse ja moderniseerimise, naftasaaduste jae- ja hulgimüügi, naftasaaduste ladustamise ja logistika, tööstus- ja energiaobjektide ehitamise, tööstus- ja energiaseadmete tootmise ja paigaldamise, erinevate protsesside automatiseerimise, kanepikiu selekteerimise ja töötlemise, teravilja hulgimüügi, metallurgiatoodete tootmise, põllumajandusteenuste, kinnisvaraarenduse ning meelelahutusäriga.

2019. aasta 31. detsembri seisuga koosnes ettevõtte osakapital 4 osast: 2 osa nimiväärtusega 5998 eurot, 1 osa nimiväärtusega 3298 eurot ja 1 osa nimiväärtusega 6 eurot. 2018. aasta 31. detsembri seisuga koosnes ettevõtte osakapital 4 osast: 3 osa nimiväärtusega 5998 eurot ja 1 osa nimiväärtusega 6 eurot. 2019. aasta 31. detsembri seisuga olid ettevõtte omanikeks 2 eraisikut ja 2 eraettevõtet, kellest igaühele kuulus 1 osa.

13. detsembril 2012 ostis ettevõtte Lag&d UAB toonastelt omanikelt 61,04% Lag&d UAB osasid ning moodustas kontserni. 17. detsembril 2012 otsustasid osanikud suurendada ettevõtte osakapitali 3000 eurolt 18 000 euroni mitterahalise sissemaksega UAB Lag&d ülejäänud osade näol. Vahe sissemakse õiglase väärtuse ja osakapitali muutuse vahel kajastati ülekursina. Osakapitali suurenemist kajastati vaid 2013. aastal vastavalt uue põhikirja kuupäevale.

9. detsembril 2019 eraldati kontsernist loodusliku kiu töötlemisega seotud äritegevused ning moodustati iseseisev juriidiline isik.

Viited ja täiendavad selgitused raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud andmete kohta

Raamatupidamise aastaaruande selgitused on toodud kontserni raamatupidamise aastaaruande lisades.

Ettevõtte harukontorid ja esindused

2019. ja 2018. aasta 31. detsembri seisuga ei olnud ettevõttel ei harukontoreid ega ka esindusi.

Kontserni uurimis- ja arendustegevus

Kontserni uurimis- ja arendustegevuse kohta olulist informatsiooni avaldada ei ole.

Kontserni tuletisinstrumendid

Möödunud majandusaastal kasutas üks kontserni kuuluv ettevõtte võimalike naftatoodetega kauplemisest ja valuutakursside kõikumisest tingitud kahjude vältimiseks tuletisinstrumente. Kõik tehingud toimusid panga kaudu, mis ka igapäevaselt kontserni ettevõtteid teenindab. Selleks anti ettevõttele kasutada eraldi krediitilimiit.

Finants- ja muud tulemused

2019. aastal oli kontserni puhaskasum (-kahjum) (2 002) 000 eurot (2018: 2 839 000 eurot). Täiendav informatsioon on toodud kontserni raamatupidamise aastaaruande lisades.

Töötajad

2019. aastal oli kontsernis kokku 5744 töötajat (2018: 5952 töötajat). Täiendav informatsioon on toodud kontserni raamatupidamise aastaaruande lisades.

Keskkonnakaitse

Kontserni ettevõtetel ei ole avaldada olulist informatsiooni, mis puudutaks keskkonnakaitset.

Olulised sündmused pärast majandusaasta lõppu

Kõik olulised pärast majandusaasta lõppu toimunud sündmused on avalikustatud kontserni raamatupidamise aastaaruande lisas „Bilansipäevajärgsed sündmused“.

Kontserni tegevuskava ja prognoosid

COVID-19 pandeemiale vaatamata jätkab ettevõtte ka 2020. aastal kontserni kuuluvate ettevõtete arendamist, pöörates erilist tähelepanu kulude juhtimisele ning efektiivsuse ja kvaliteedi tõstmisele. Ühe kontserni suurima osa, SE City Service grupi peamine eesmärk on jätkata oma tegevuse laiendamist Leedus ja Euroopas, omandades uusi tütarettevõtteid ning osaledes territooriumi, äripindade ja üldkasutatavate ruumidega kinnisvara haldamise hangetel, parandada oma positsiooni uutel turgudel, laiendada hoonete haldamise täisteenuse pakkumist ning täiustada ja optimeerida oma tegevust. Samuti pööratakse kõrgendatud tähelepanu hoonehaldusstandardi täiustamisele ning e-teenuste arendamisele. Kontserni välismaal tegutsevad ettevõtted on võtnud eesmärgiks vähendada ärikulusid ja suurendada müüki. Kontserni teise olulise osa, UAB Axis Tech ja AS Axis Tech Estonia grupi eesmärk on leida uusi välisturge, täiustada olemasolevaid tooteid ja töötada välja uusi ning tõsta efektiivsust. UAB Axioma LT grupi eesmärk on pakkuda energiatõhusust tõstvaid lahendusi, suurendada ekspordimahte ning saada üle kogu Euroopa tuntud ja tunnustatud ettevõtteks, töötades välja ja pakkuks efektiivseid ultrahelil ja biokütusel baseeruvaid tehnoloogiaid ning arendades pidevalt uusi tegevusvaldkondi ja tooteid. Jätkuvalt pööratakse tähelepanu ka kontserni töötajate koolitamisele ning nende oskuste parendamisele. Kontsernis naftasaadustega tegeleva UAB Oilead ja teiste ettevõtete eesmärk on suurendada naftasaaduste müüki Poola turul ning laiendada oma tegevust uute tütarettevõtete asutamisega, mis tugevdaks nende positsiooni Poola turul. Kontserni kinnisvaraarendusega tegelevad ettevõtted jätkavad ka tuleval aastal äri- ja elamispindade ehituse ja müügiga. Teised kontserni ettevõtted jätkavad ka meelelahutusteenuste pakkumisega. Teravilja hulgimüüki (UAB Agrosfera) pole plaanis lähiajal laiendada. Senisest enam tähelepanu pööratakse ka kontserni sisekommunikatsiooni tõhustamisele ja töötajate motiveerimisele.

Juhatuse liige

Gintautas Jaugielavičius

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

	Kontsern	
	Seisuga 31. detsember 2019	Seisuga 31. detsember 2018
VARAD		
Põhivara		
Immateriaalne põhivara		
Firmaväärtus	13 004	13 616
Muu immateriaalne põhivara	31 365	33 708
Immateriaalne põhivara kokku	44 369	47 324
Materiaalne põhivara	46 759	71 901
Vara kasutusõigus	16 787	-
Kinnisvarainvesteeringud	4 744	5 160
Investeeringud sidus- ja ühissettevõtetesse	40	57
Bioloogiline vara – mets	-	1 947
Pikaajalised finantsvarad		
Muud finantsvarad	151	151
Muud pikaajalised nõuded	18 490	16 777
Pikaajalised finantsvarad kokku	18 641	16 928
Edasilükkunud tulumaksuvara	6 156	5 323
Põhivara kokku	137 496	148 640
Käibevara		
Varud, ettemaksed ja lõpetamata lepingud	60 205	43 148
Bioloogiline vara – mets	4 675	210
Nõuded		
Nõuded ostjate vastu	89 763	72 554
Nõuded seotud osapoolte vastu	3 642	3 554
Lepinguvara	29 703	21 834
Ettemakstud tulumaks	1 382	1 007
Muud nõuded	21 403	22 121
Nõuded kokku	145 893	121 070
Muu käibevara	729	1 147
Raha ja rahalähendid	24 658	52 265
Käibevara kokku	236 160	217 840
Varad kokku	373 656	366 480

(Jätkub järgmisel lehel)

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne (jätkub)

	Kontsern	
	Seisuga 31. detsember 2019	Seisuga 31. detsember 2018
OMAKAPITAL JA KOHUSTISED		
Omakapital		
Osakapital	15	18
Ülekurss	19 852	31 521
Valuutakursi muutuste reserv	(2 205)	(2 442)
Tuletisinstrumentide ümberhindluse reserv	(118)	-
Jaotamata kasum (kahjum)	74 182	71 174
Ettevõtte omanikele kuuluv omakapital kokku	91 726	100 271
Vähemusosalus	3 933	4 505
Omakapital kokku	95 659	104 776
Kohustised		
Pikaajalised kohustised		
Pikaajalised laenukohustused	27 167	24 102
Rendikohustised	12 874	3 886
Eraldised	1 969	1 799
Edasilükkunud tulumaksukohustis	3 474	3 796
Pikaajalised lepingukohustised	304	1 185
Muud pikaajalised kohustised	82 553	88 566
Pikaajalised kohustised kokku	128 341	123 334
Lühiajalised kohustised		
Pikaajaliste laenukohustuste lühiajaline osa	4 866	4 114
Rendikohustiste lühiajaline osa	4 700	1 570
Lühiajalised laenukohustused	11 210	23 211
Võlad tarnijatele	50 973	46 672
Võlad seotud osapooltele	25 609	20 995
Maksmisele kuuluv tulumaks	1 996	1 802
Lepingukohustised	24 871	18 990
Muud lühiajalised kohustised	25 431	21 016
Lühiajalised kohustised kokku	149 656	138 370
Omakapital ja kohustised kokku	373 656	366 480

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

	Kontsern	
	2019	2018
Kliendilepingutest saadav tulu	482 225	417 608
Müüdud toodangu kulu	(403 407)	(341 572)
Brutokasum	78 818	76 036
Ärikulud	(71 890)	(63 095)
Finantsvara väärtuse langus	(6 843)	(4 632)
Muud äritulud	7 318	2 726
Muud äri(kulud)	(3 282)	(3 069)
Ärikasum	4 121	7 966
Finantstulud	4 605	2 532
Finants(kulud)	(7 266)	(6 586)
Ettevõtte osa sidus- ja ühisettevõtete kasumist	(17)	7
Kasum enne tulumaksu	1 443	3 919
Tulumaksu(kulu) -tulu	(3 445)	(1 080)
Puhaskasum (-kahjum)	(2 002)	2 839
Muu koondkasum, mida kajastatakse järgnevatel perioodidel kasumiaruandes		
Valuutakursivahed	273	(524)
Tuletisinstrumentide ümberhindamine	(118)	-
Koondkasum kokku, pärast tulumaksu	(1 847)	2 315
Puhaskasumi osa, mis kuulub		
ettevõtte omanikele	(1 472)	3 362
vähemusosalusele	(530)	(523)
	(2 002)	2 839
Koondkasum kokku, mis kuulub		
ettevõtte omanikele	(1 353)	2 905
vähemusosalusele	(494)	(590)
	(1 847)	2 315

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

Kontsern	Ettevõtte omanikele kuuluv omakapital							
	Osa- kapital	Ülekurss	Valuutakursi muutuste reserv	Tuletis- instrumentide ümberhindluse reserv	Jaotamata kasum (kahjum)	Kokku	Vähemus- osalus	Kokku
Saldo seisuga 31. detsember 2017	18	31 521	(1 985)	-	67 812	97 366	6 316	103 682
Aruandeaasta puhaskasum	-	-	-	-	3 362	3 362	(523)	2 839
Muu koondkasum	-	-	(457)	-	-	(457)	(67)	(524)
Koondkasum kokku	-	-	(457)	-	3 362	2 905	(590)	2 315
Väljakuulutatud dividendid	-	-	-	-	-	-	(1 487)	(1 487)
Tütarettevõtete müük/mahakandmine	-	-	-	-	-	-	(12)	(12)
Tütarettevõtete reorganiseerimine	-	-	-	-	-	-	(101)	(101)
Tütarettevõtete omandamine	-	-	-	-	-	-	379	379
Saldo seisuga 31. detsember 2018	18	31 521	(2 442)	-	71 174	100 271	4 505	104 776
Aruandeaasta puhaskasum	-	-	-	-	(1 472)	(1 472)	(530)	(2 002)
Muu koondkasum	-	-	237	(118)	-	119	36	155
Koondkasum kokku	-	-	237	(118)	(1 472)	(1 353)	(494)	(1 847)
Reorganiseerimine	(3)	(11 669)	-	-	4 480	(7 192)	-	(7 192)
Väljakuulutatud dividendid	-	-	-	-	-	-	(172)	(172)
Tütarettevõtete reorganiseerimine	-	-	-	-	-	-	90	90
Tütarettevõtete aktsia-/osakapitali vähenemine	-	-	-	-	-	-	(61)	(61)
Tütarettevõtete omandamine	-	-	-	-	-	-	34	34
Tütarettevõtetesse tehtud investeeringute müük/mahakandmine	-	-	-	-	-	-	31	31
Saldo seisuga 31. detsember 2019	15	19 852	(2 205)	(118)	74 182	91 726	3 933	95 659

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

	Kontsern	
	2019	2018
Rahavood äritegevusest		
Puhaskasum	(2 002)	2 839
Mitterahaline korrigeerimine:		
Tulumaksukulu (-tulu)	3 445	1 080
Põhivara kulum	16 317	9 193
Firmaväärtuse langus	559	1 061
(Kasum) kahjum materiaalse põhivara müügist ja mahakandmisest	(1 566)	(58)
Varude ja muude mittefinantsvarade väärtuse langus	(380)	465
Finantsvara väärtuse langus	6 843	4 632
Immateriaalse põhivara väärtuse langus	1 081	-
Eraldiste muutus	(2)	(67)
Intressikulu	5 781	5 055
Intressi(tulu)	(2 785)	(1 105)
(Kasum) kahjum investeeringute müügist	512	30
Muud finantskulud (-tulud)	(847)	79
Siduva kohustuse muutus	-	359
Tulem sidus- ja ühisettevõtetest	17	(7)
Muude mitterahaliste kirjete elimineerimine	-	(26)
	26 973	23 530
Käibekapitali muutused:		
Varude ja bioloogiliste varade muutus	(17 603)	(7 086)
Ostjate ja seotud osapoolte vastu suunatud nõuete muutus	(43 019)	56
Ettemaksete muutus	2 040	(4 347)
Muude nõuete muutus	(710)	(13 511)
Muu käibevara muutus	418	(62)
Lepinguvara muutus	(7 869)	(7 842)
Muutused kirjes võlad tarnijatele ja seotud osapooltele	20 911	11 189
(Makstud) tulumaks	(4 369)	(3 200)
Lepingukohustiste muutus	5 000	2 619
Muude võlgade ja lühiajaliste kohustiste muutus	7 614	1 175
Rahavood äritegevusest kokku	(10 614)	2 521

(Jätkub järgmisel lehel)

Konsolideeritud rahavoogude aruanne (jätkub)

	Kontsern	
	2019	2018
Rahavood investeerimistegevusest		
Põhivara (omandamine) (v.a investeringud)	(9 552)	(33 400)
Põhivara müük (v.a investeringud)	9 065	591
Tütarettevõtete müük, müüdud sularahasaldota	149	-
Tütarettevõtete (omandamine) (kontsernis omandatud sularahasaldota)	(106)	(1 999)
Antud laenud	(15 963)	(3 164)
Tagasimakstud laenud	15 091	-
Saadud intressid	1 275	143
Rahavood investeerimistegevusest kokku	(41)	(37 829)
Rahavood finantseerimistegevusest		
Vähemusosalusele (makstud) dividendid	(172)	(1 487)
Väljamaksed omanikele oma osade omandamise eest	(1 874)	-
Saadud dividendid	-	-
Saadud laenud	7 846	47 974
Saadud sihtfinantseerimine	263	-
(Tagasimakstud) laenud	(16 087)	(23 868)
(Makstud) intressid	(1 330)	(642)
Rendi(maksed)	(5 598)	(2 768)
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	(16 952)	19 209
Rahavoogude muutus kokku	(27 607)	(16 099)
Raha ja rahalähendid aruandeperioodi alguses	52 265	68 364
Raha ja rahalähendid aruandeperioodi lõpus (sh raha lõpetatud tegevusvaldkondadest)	24 658	52 265
Täiendav informatsioon rahavoogude kohta:		
Mitterahalised investeerimis- ja finantseerimistegevused:		
Kapitalirendi korras finantseeritav materiaalse põhivara ost ja vara kasutusõiguse kajastamine, arvestades IFRS 16 rakendamise mõju	21 083	2 660

Kokkuvõtliku raamatupidamise aastaaruande lisad

1 Üldine informatsioon

Global Energy Consulting OÜ (edaspidi: ettevõtte) on osaühing, mis registreeriti Eesti Vabariigis 18. juunil 2010. Ettevõtte juriidiline aadress on järgmine:

Valukoja tn 8/1, Tallinn, 11415
Eesti

Ettevõtte näol on tegemist valdusettevõttega, mis tegeleb investeerimistegevusega. Muid tegevusi aastatel 2019 ja 2018 ei toimunud. Ettevõtet koos tütarettevõtetega nimetatakse edaspidi ühiselt kontserniks.

Kontserni majandusüksused tegelevad peamiselt büroo- ja eluhoonete haldamise, kütteseadmete hoolduse ja moderniseerimise, tööstus- ja energiaobjektide ehitamise, tööstus- ja energiaseadmete tootmise ja paigaldamise, erinevate protsesside automatiseerimise, metallurgiatoodete tootmise, teravilja hulgimüügi, naftasaaduste hulgimüügi, hoiustamise ja ekspedeerimise, kinnisvaraarenduse ning meelelahutusäri.

2019. aasta 31. detsembri seisuga töötas kontsernis 5744 (31. detsember 2018: 5952) inimest.

2019. aasta 31. detsembri seisuga koosnes ettevõtte osakapital 4 osast: 2 osa nimiväärtusega 5998 eurot, 1 osa nimiväärtusega 3298 eurot ja 1 osa nimiväärtusega 6 eurot. 2018. aasta 31. detsembri seisuga koosnes ettevõtte osakapital 4 osast: 3 osa nimiväärtusega 5998 eurot ja 1 osa nimiväärtusega 6 eurot. 2019. aasta 31. detsembri seisuga olid ettevõtte omanikeks 2 eraisikut ja 2 eraettevõtet, kellest igaühele kuulus 1 osa.

13. detsembril 2012 ostis ettevõtte Lag&d UAB toonastelt omanikelt 61,04% Lag&d UAB osasid ning moodustas kontserni. 17. detsembril 2012 otsustasid osanikud suurendada ettevõtte osakapitali 3000 eurolt 18 000 euronni mitterahalise sissemaksega UAB Lag&d ülejäänud osade näol. Vahe sissemakse õiglase väärtuse ja osakapitali muutuse vahel kajastati ülekursina. Osakapitali suurenemist kajastati vaid 2013. aastal vastavalt uue põhikirja kuupäevale.

9. detsembril 2019 eraldati kontsernist loodusliku kiu töötlemisega seotud äritegevused ning moodustati iseseisev juriidiline isik.

2 Arvestuspõhimõtted

2.1. Koostamise alused

Kokkuvõtlük konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud ettevõtte juhtkonna otsusel. Kokkuvõtlük konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud auditeeritud raamatupidamise aastaaruande alusel ja sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2019 ning eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud koondkasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet, rahavoogude aruannet ja valitud lisasid.

2019. aasta auditeeritud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega (IFRS), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu (edaspidi: EL) poolt. 2019. aasta auditeeritud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega on võimalik tutvuda emaettevõtte kontoris aadressil Valukoja tn 8/1, Tallinn, 11415 Eesti.

Auditeeritud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud soetusmaksumuse põhimõttel (v.a maa, mida on kajastatud kontserni raamatupidamise aastaaruandes ümberhinnatud väärtuses, ning tuletisinstrumentid ja bioloogilised varad, mida on kajastatud õiglasel väärtuses).

Järgnevalt on antud ülevaade peamistest arvestuspõhimõtetest, mida käesoleva kokkuvõtlüki raamatupidamise aastaaruande aluseks olnud 2019. aasta auditeeritud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendati.

2.2. Raamatupidamise aastaaruande valuuta

Käesolev raamatupidamise aastaaruanne on esitatud Leedu Vabariigis kehtivas valuutas, eurodes (EUR). Kui ei ole märgitud teisiti, on kõik summad ümardatud lähima tuhandeni.

Kontserni ja tema Leedus tegutsevate tütarettevõtete arvestusvaluuta on euro.

Välismaiste tütarettevõtete arvestusvaluutadeks on kohalik valuuta riigis, kus ettevõtte on registreeritud. Nende tütarettevõtete raamatupidamise aastaaruanded on esitatud kohalikus arvestusvaluutas.

Välisvaluutatehingud võetakse algselt arvele tehingu toimumise päeval kohalikus arvestusvaluutas. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustised arvestatakse ümber finantsseisundi aruande koostamise kuupäeval kehtiva vahetuskursiga.

Välismaiste tütarettevõtete varad ja kohustised arvestatakse eurodesse ümber aruandekuupäeval finantsseisundi aruannete koostamise kuupäeval kehtinud vahetuskursiga; koondkasumiaruannete ümberarvestamisel kasutatakse aasta keskmiseid valuutakursse. Ümberarvestamisel tekkivad valuutakursivahed kajastatakse otse muu koondkasumi all. Välismaise tütarettevõtte müümisel kajastatakse muu koondkasumi koosseisus kõnealuse välismaise äriüksusega seoses kajastatud valuutakursivahed kasumis (kahjumis).

Välismaistele tütarettevõtetele antud laenudega seotud ja muud pikaajalised nõuded, mille arveldamist lähitulevikus ei ole kavandatud ja tõenäoliselt ka ei toimu, loetakse osaks kontserni netoinvesteeringust välismaisesse äriüksusesse. Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes klassifitseeritakse tütarettevõtte konsolideerimata finantsaruannetes kõnealuste laekumata summade/laenudega seoses kajastatud valuutakursivahed ümber muu koondkasumi alla. Välismaise tütarettevõtte müümisel kajastatakse muu koondkasumi koosseisus kõnealuse välismaise äriüksusega seoses kajastatud viitlaekumised kasumis (kahjumis).

2 Arvestuspõhimõtted (jätkub)

2.3. Konsolideerimise alused

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne koosneb Global Energy Consulting OÜ ning viimase tütar-, ühis- ja sidusettevõtete aruannetest. Konsolideeritavate ettevõtete raamatupidamise aastaaruanded koostatakse emaettevõttega sama aruandeaasta kohta ühesuguste arvestuspõhimõtete alusel.

Tütarettevõtteid konsolideeritakse alates kontrolli tekkimise kuupäevast kuni kontrolli lõppemise kuupäevani. Kontsern kontrollib majandusüksust, kui ta on avatud või tal on õigused majandusüksuses osalemisest tulenevale muutuvale kasumile ning ta saab kasutada oma mõjuvõimu majandusüksuse üle, et mõjutada oma kasumi suurust. Et hinnata, kas kontsern kontrollib majandusüksust, võetakse arvesse ka kasutamise- või vahetuskõlblike potentsiaalsete hääleõiguste olemasolu ja mõju. Kõik kontsernisisestest tehingutest, saldod ning kontsernisisestest tehingutest realiseerimata kasumid ja kahjumid elimineeritakse. Vähemusosalusele kuuluv osa omakapitalist ja netotulust kajastatakse finantsseisundi aruandes ja koondkasumiaruandes eraldi.

Alates 1. jaanuarist 2010 omistatakse tütarettevõtte kahjum vähemusosalusele isegi siis, kui selle tulemusel muutub vähemusosaluse saldo bilansis negatiivseks. Enne kõnealust kuupäeva omistati kontserni kahjumeid vähemusosalusele seni, kuni saldo jõudis nulli. Edaspidised kahjumid omistati emaettevõttele, välja arvatud juhul, kui vähemusosalusel oli nende katmiseks siduv kohustus. Enne 1. jaanuari 2010 tekkinud kahjumit vähemusosanike vahel ümber ei jaotatud.

Vähemusosaluse omandamine ja müümine kajastatakse omakapitalitehinguna: omandatud/müüdud netovara bilansilise väärtuse ja ostu-/müügihinna vahe kajastatakse otse omakapitalis.

Investeeringud Energy Consulting OÜ olulise mõju alla olevatesse sidus- ja ühisettevõtetesse kajastatakse kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kapitaliosaluse meetodil. Sidus- ja ühisettevõtetesse tehtud investeeringute väärtuse langust hinnatakse, kui esineb vara väärtuse langusele viitavaid asjaolusid või eelnevatel majandusaastatel kajastatud kahjumid vara väärtuse langusest enam ei eksisteeri.

Kui kontsern kaotab kontrolli tütarettevõtte üle, kajastab ta allesjäänud investeeringu selle õiglasel väärtusel. Kontrolli kaotamise hetkel tekkinud erinevus tütarettevõttesse tehtud investeeringu bilansilise väärtuse ning selle õiglase väärtuse ja investeeringu müügist saadud tasu vahel kajastatakse aruandeperioodi tulu või kuluna.

Äriühendused

Äriühendusi kajastatakse omandamismeetodil. Soetusmaksumuseks loetakse üleantud tasu kogusummat, mida mõõdetakse omandamiskuupäeva õiglase väärtuse ja omandatud ettevõttes oleva vähemusosaluse summas. Iga äriühenduse puhul hindab omandaja vähemusosalust omandatud ettevõttes eraldi kas õiglasel väärtusel või vastavalt selle proportsionaalsele osale omandatud ettevõtte eristatava netovara õiglasest väärtusest. Soetusmaksumus kantakse kuludesse ja kajastatakse halduskulude all.

Etappidena toimuva äriühenduse puhul hinnatakse omandaja varasem osalus omandatud ettevõttes ümber omandamiskuupäeva õiglasel väärtusele ja kajastatakse koondkasumiaruandes. Omandaja ülekantavat tingimuslikku tasu kajastatakse omandamiskuupäeva seisuga õiglasel väärtusel. Kui hinnang vara või kohustisena kajastatud tingimusliku tasu õiglase väärtuse osas järgnevatel perioodidel muutub, kajastatakse muutus vastavalt standardi IFRS 9 nõuetele kas kasumiaruandes või muu koondkasumi all. Omakapitaliks klassifitseeritud tingimuslikku tasu ei hinnata ümber enne, kui selle laekumine on kajastatud omakapitalis.

Firmaväärtus võetakse algselt arvele soetusmaksumuses, milleks on see osa ülekantud tasu ja vähemusosaluse eest kajastatud kogusummast, mis ületab omandatud eristatavat netovara ja kohustisi.

Kui nimetatud kogusumma on väiksem kui soetatud tütarettevõtte netovara õiglase väärtus, kajastatakse erinevus koondkasumiaruandes.

2 Arvestuspõhimõtted (jätkub)

2.3. Konsolideerimise alused (jätkub)

Pärast esmast arvelevõtmist kajastatakse firmaväärtust soetusmaksumuses, millest on arvatud maha võimalikud vara väärtuse langusest tulenevad kahjumid. Vara väärtuse languse kontrollimise eesmärgil jagatakse äriühenduses omandatud firmaväärtus alates omandamise kuupäevast kõigile kontserni raha teenivatele üksustele, mis peaks ühendusest kasu saama, olenemata sellest, kas omandatava muud varad või kohustised on neile üksustele omistatud.

Kui firmaväärtus on osa raha teenivast üksusest ning osa selle üksuse tegevusest müüakse, lisatakse müüdava tegevusvaldkonnaga seotud firmaväärtus tegevusvaldkonna müügist tuleneva kasumi või kahjumi arvutamisel tegevusvaldkonna bilansilisele väärtusele. Sel viisil realiseeritavat firmaväärtust mõõdetakse müüdava tegevusvaldkonna ja alles jäänud raha teeniva üksuse osa suhtelise väärtuse alusel.

2.4. Investeeringud tütar- ja sidusettevõtetesse (ettevõtte)

Investeeringuid tütar- ja sidusettevõtetesse kajastatakse emettevõtte konsolideerimata finantsaruannetes soetusmaksumuses, millest on arvatud maha väärtuse langus.

Avalikult kaubeldavate investeeringute õiglane väärtus leitakse nende aruandekuupäeval kehtinud turuhinna alusel. Avalikult mittekaubeldavate tütaretevõtete väärtuse languse testimiseks hindab kontsern investeeringu kaetavat väärtust lähtuvalt investeeringu kasutusväärtusest, mis on leitud diskonteeritud rahavoogude meetodil, kasutades juhtkonna koostatud rahavoogude prognoosi. Investeeringute väärtuse langust kontrollitakse alati, kui sündmused või asjaolude muutumine viitavad sellele, et nende bilansiline väärtus ei pruugi olla kaetav.

Tütaretevõtete kohustuste katteks antud finantsgarantiid võetakse algselt arvele nende õiglasest väärtusest investeeringutena tüharetevõtetesse ja kajastatakse finantsseisundi aruandes finantskohustisena. Pärast esmast arvelevõtmist hakatakse kõnealust finantskohustist amortiseerima ning kajastama tuluna vastavalt sellele, kuidas tüharetevõtte finantskohustist ise amortiseerib / pangale tasub. Kui eksisteerib teoreetiline võimalus, et tüharetevõtte ei pruugi olla suuteline oma kohustusi panga ees täitma, kajastatakse kontserni finantskohustist kas selle amortiseeritud väärtuses või standardi IAS 37 „Eraldised, tingimuslikud kohustised ja tingimuslikud varad“ kohaselt leitud väärtuses (olenevalt sellest, kumb on suurem).

2.5. Müügiks hoitavad varad ja lõpetatud tegevusvaldkonnad

Kontsern klassifitseerib põhivara ja likvideeritavad varad müügiks hoitavaks, kui nende bilansiline väärtus kaetakse peamiselt müügitehingu, mitte jätkuva kasutuse läbi. Müügiks hoitavaks klassifitseeritud põhivara ja likvideeritavaid varasid kajastatakse kas nende bilansilises väärtuses või õiglasest väärtuses, millest on arvatud maha müügikulutused, olenevalt sellest, kumb on madalam. Müügikulutused on vältimatud kulutused, mis on otseselt omistatavad vara müügile, välja arvatud finantskulud ja tulumaksukulu.

Selleks, et müügiks hoitavaks klassifitseerimise tingimused oleksid täidetud, peab müük olema äärmiselt tõenäoline ning vara peab olema saadaval koheseks müügiks käesolevas seisukorras. Müügitehingu läbiviimiseks vajalikud toimingud peavad viitama sellele, et müügitehingu ärajäämine on ebatõenäoline. Juhtkond peab olema võtnud endale kohustuse viia müügitehing lõpule ühe aasta jooksul alates klassifitseerimise kuupäevast.

Lõpetatud tegevusvaldkond on majandusüksuse komponent, mis on kas realiseeritud või liigitatud müügiks hoitavaks, ning

- a) esindab eraldi olulist äritegevusvaldkonda või äritegevuste geograafilist piirkonda,
- b) on osa eraldiseisvast koordineeritud plaanist realiseerida üksik oluline äritegevusvaldkond või äritegevuste geograafiline piirkond või
- c) on tüharetevõtte, mis on soetatud üksnes edasimüügi eesmärgil.

Lõpetatud tegevusvaldkonnad kajastatakse jätkuvatest tegevusvaldkondadest eraldi koondkasumiaruandes maksudejärgse kasumina (kahjumina) lõpetatud tegevusvaldkondadest. Kui pole märgitud teisiti, on kajastatud kõikides muudes raamatupidamise aastaaruande lisades vaid jätkuvate tegevusvaldkondade andmeid.

2 Arvestuspõhimõtted (jätkub)

2.6. Immateriaalne põhivara (v.a firmaväärtus)

Eraldi omandatud immateriaalne põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses. Äriühenduses omandatud immateriaalse põhivara soetusmaksumuseks loetakse vara õiglast väärtust omandamiskuupäeva seisuga. Immateriaalset vara kajastatakse vaid juhul, kui on tõenäoline, et varaga seotud tulevane majanduslik kasu läheb majandusüksusele ja vara maksumust saab usaldusväärselt mõõta.

Immateriaalse põhivara kasulikku eluiga hinnatakse kas piiratuks või piiramatuks.

Pärast esmast arvelevõtmist kajastatakse piiratud elueaga immateriaalset põhivara soetusmaksumuses, millest on arvatud maha akumulbeerunud kulum ja akumulbeerunud kahjum vara väärtuse langusest. Immateriaalset põhivara amortiseeritakse lineaarselt vara eeldatava kasuliku eluea jooksul:

Kliendisuhted	5–40 aastat
Muu immateriaalne põhivara	3–10 aastat

Immateriaalse põhivara (v.a firmaväärtuse) väärtuse langust kontrollitakse, kui esineb vara väärtuse langusele viitavaid asjaolusid.

Kasulikud eluead, jääkväärtused ja amortisatsioonimeetodid vaadatakse üle kord aastas, et veenduda, et immateriaalsetest varadest (v.a firmaväärtusest) oodatava majandusliku kasu ajastus poleks oluliselt muutunud.

Kontsern ei oma piiramatut kasuliku elueaga immateriaalset põhivara (v.a firmaväärtus).

2.7. Materiaalne põhivara ja kinnisvarainvesteeringud

Materiaalset põhivara (v.a maad) kajastatakse soetusmaksumuses, millest on arvatud maha akumulbeeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad hinnangulised kahjumid.

Maad kajastatakse ümberhinnatud väärtuses, mis põhineb vara perioodilisel hindamisel, mis viiakse sõltumatu hindaja poolt läbi vähemalt kord 5 aasta jooksul, arvates sellest maha vara väärtuse languse.

Maa esmakordsel ümberhindamisel kajastatakse varade bilansilise väärtuse suurenemine omakapitali all ümberhindluse reservis. Kui mõne järgmise ümberhindamise tulemusel peaks varade bilansiline väärtus suurenema, suurendatakse bilansilise väärtuse kasvu võrra ümberhindluse reservi, välja arvatud juhul, kui see katab varasematel perioodidel sama vara väärtuse langusest kajastatud kahjumi. Kui mõne järgmise ümberhindamise tulemusel peaks varade bilansiline väärtus vähenema, vähendatakse omakapitali all ümberhindluse reservi ulatuses, mis katab sama vara väärtuse suurenemise varasematel perioodidel; ülejäänud osa vara väärtuse langusest tulenevast kahjumist kajastatakse koondkasumiaruandes. 2019. ja 2018. aasta 31. detsembri seisuga kontsernil sellist reservi ei olnud.

Materiaalse põhivara esialgne maksumus koosneb nende ostuhinnast, sh soetuselt tagastamatutest maksudest ning kulutustest, mis on otseselt seotud varaobjekti otstarbekohaseks kasutamiseks vajalikku seisukorda ja asukohta viimisega. Pärast materiaalse põhivara kasutuselevõttu tekkinud kulud, nagu remondi- ja hoolduskulud, kajastatakse üldjuhul koondkasumiaruandes perioodil, mil need on tekkinud.

Kulumit arvutatakse lineaarsel meetodil vara hinnangulise kasuliku eluea jooksul järgmiselt:

Maa	Ei amortiseerita
Ehitised	8–62,5 aastat
Sõidukid	3–10 aastat
Muu põhivara	2–20 aastat
Kinnisvarainvesteeringud	20 aastat

Kasulikud eluead, jääkväärtused ja amortisatsioonimeetodid vaadatakse üle kord aastas, et veenduda, et materiaalsest varadest oodatava majandusliku kasu ajastus poleks oluliselt muutunud. Materiaalse põhivara järelejäänud kasuliku eluea hindamisel toetub juhtkond kõnealuste varade tehnilise seisukorra eest vastutavate töötajate hinnangutele. Materiaalse põhivara järelejäänud kasulikku eluiga hinnatakse lähtuvalt vara eeldatavast kasutusest kontsernis.

Materiaalse põhivara ja kinnisvarainvesteeringute kajastamine lõpetatakse selle müügil või kui selle kasutusest või müügist ei prognoosita enam tulevast majanduslikku kasu. Vara mahakandmisest tulenevat kasumit või kahjumit (s.o erinevus müügist saadud netotulu ja vara bilansilise väärtuse vahel) kajastatakse selle aruandeaasta koondkasumiaruandes, kus vara maha kantakse.

2 Arvestuspõhimõtted (jätkub)

2.7. Materiaalne põhivara ja kinnisvarainvesteeringud (jätkub)

Lõpetamata ehitisi kajastatakse nende soetusmaksumuses, mis koosneb ehituskuludest ning muudest otseselt omistatavatest kuludest. Lõpetamata ehitistelt ei arvestata kulumit enne, kui vara on valmis ja kasutusse võetud.

Kinnisvaraobjektide arendamise ja korterite ehitamisega seotud kulutusi kajastatakse varude all.

Kinnisvarainvesteering võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis sisaldab ka tehingukulutusi. Pärast esmast arvelevõttu kajastatakse kinnisvarainvesteeringuid soetusmaksumuses, millest on arvatud maha akumulieeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad kahjumid.

Kinnisvarainvesteeringute hoolduskulud kajastatakse koondkasumiaruandes perioodil, mil need on tekkinud.

Kinnisvarainvesteering klassifitseeritakse ümber (või vara klassifitseeritakse kinnisvarainvesteeringuks) vaid juhul, kui toimub selge muutus tema kasutamise eesmärgis.

Kontsern hindab vara kaetavat väärtust, kui esineb vara väärtuse langusele viitavaid asjaolusid. Kahjum vara väärtuse langusest kajastatakse koondkasumiaruandes.

2.8. Finantsinstrumendid

Finantsinstrument on igasugune leping, millega tekib ühele majandusüksusele finantsvara ja teisele majandusüksusele finantskohustus või omakapitaliinstrument.

Esmane kajastamine ja mõõtmine

Finantsvarad klassifitseeritakse esmasel arvele võtmisel kas edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavateks finantsvaradeks, õiglasel väärtuses muutusega läbi muu koondkasumi kajastatavateks finantsvaradeks või õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavateks finantsvaradeks.

Finantsvarade liigitamine nende esmasel kajastamisel sõltub nende lepingupõhiste rahavoogudega seotud tunnustest ning ärimudelist, mida kontsern nende juhtimisel rakendab. Kui arvata välja nõuded ostjate vastu, millel puudub oluline rahastamiskomponent või mille puhul on kontsern rakendanud praktilisi abinõusid, võtab kontsern kõik finantsvarad algselt arvele nende õiglasel väärtuses, millele lisatakse finantsvarade puhul, mida ei kajastata õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande, ka tehingukulutused. Nõudeid ostjate vastu ja lepinguvara, millel puudub oluline rahastamiskomponent, kajastatakse tehinguhinnas, mis leitakse vastavalt standardile IFRS 15.

Selleks, et finantsvara oleks võimalik klassifitseerida kas korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglasel väärtuses läbi muu koondkasumi kajastatavaks, peab see tekitama rahavooge, mis on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksed (APIM). Seda hinnatakse nn APIM-testi käigus, mis viiakse läbi eraldi iga finantsinstrumendi kohta.

Kontserni poolt finantsvarade juhtimiseks rakendatav ärimudel näitab, kuidas kontsern oma finantsvara valitseb, et tekitada rahavooge. See tähendab, et ärimudel määrab, kas rahavood tulenevad lepingupõhiste rahavoogude kogumisest, finantsvara müümisest või mõlemast.

Tavapärastel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval ehk kuupäeval, millal kontsern võtab endale vara ostmise või müümise kohustuse.

Edasine kajastamine

Pärast algsel arvelevõtmisel mõõdab kontsern finantsvara järgmiselt:

- (a) Korrigeeritud soetusmaksumuses (võlainstrumendid)
- (b) Õiglasel väärtuses läbi muu koondkasumi, kumulatiivse kasumi või kahjumi ümberklassifitseerimisega nende kajastamise lõpetamisel (võlainstrumendid). 2019. ja 2018. aasta 31. detsembri seisuga kontsernil selliseid finantsvarasid ei olnud
- (c) Õiglasel väärtuses läbi muu koondkasumi, kumulatiivse kasumi või kahjumi ümberklassifitseerimiseta kasumiaruandesse nende kajastamise lõpetamisel (omakapitaliinstrumendid). 2019. ja 2018. aasta 31. detsembri seisuga kontsernil selliseid finantsvarasid ei olnud
- (d) Õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande

2 Arvestuspõhimõtted (jätkub)

2.8. Finantsinstrumendid (jätkub)

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad (võlainstrumendid)

Kontsern kajastab finantsvara korrigeeritud soetusmaksumuses, kui mõlemad järgmised tingimused on täidetud:

- (i) Finantsvara hoitakse ärimudeli raames, mille eesmärk on hoida finantsvara lepingupõhiste rahavoogude kogumiseks.
- (ii) Finantsvara lepingutingimustest tulenevad kindlaksmääratud kuupäevadel rahavood, mis on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksed.

Edaspidi kasutatakse korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade mõõtmiseks sisemise intressimäära meetodit, arvates maha vara väärtuse langusest tulenevad kahjumid. Kasumid ja kahjumid kajastatakse koondkasumiaruandes vara kajastamise lõpetamisel, selle muutmisel või väärtuse vähenemisel.

Kontserni korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad koosnevad nõuetest ostjate vastu, muudest lühi- ja pikaajalistest nõuetest ning antud laenudest.

Õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad

Õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad koosnevad kauplemiseesmärgil hoitavatest finantsvaradest, esmasel kajastamisel õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavateks klassifitseeritud finantsvaradest ning kohustuslikus korras õiglases väärtuses kajastatavatest finantsvaradest. Finantsvara klassifitseeritakse kauplemiseesmärgil hoitavaks, kui see soetatakse eesmärgiga see lähitulevikus edasi müüa või tagasi osta. Kauplemiseesmärgil hoitavaks klassifitseeritakse ka kõik tuletisinstrumendid (sh eraldatud varjatud tuletisinstrumendid), mis pole määratud efektiivseteks riskimaandamisinstrumentideks (IFRS 9). Finantsvara, mille rahavood ei ole ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksed, kajastatakse õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande sõltumata ärimudelist. Hoolimata eeltoodud tingimustest, mis peavad olema täidetud selleks, et klassifitseerida võlainstrumente korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi kajastatavateks, võib klassifitseerida võlainstrumendid algsel arvelevõtmisel ka õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavateks, kui see kas kõrvaldab arvestuse mittevastavuse või vähendab seda oluliselt. Õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavaid finantsvarasid kajastatakse finantsseisundi aruandes nende õiglases väärtuses, õiglase väärtuse muutused aga koondkasumiaruandes. Sellisteks finantsvaradeks on näiteks võlakirjad, mille ettevõtte oma tütarettevõtetelt ostis ning mida on võimalik vahetada aktsiate/osade vastu. Kõnealuste võlakirjade õiglane väärtus leitakse võrreldes omandatud võlakirjade õiglase väärtust nende tütarettevõtete aktsiate/osade õiglase väärtusega, mille vastu on võimalik võlakirju vahetada (õiglase väärtuse hierarhia 3. tase). Kõnealuste võlakirjade õiglane väärtus leitakse (turuintressimääraga) diskonteeritud tulevaste rahavoogude hinnangulise nüüdisväärtuse alusel ning aktsiate/osade õiglane väärtus hinna alusel, millega oleks võimalik vara valitud turul mõõtmiskuupäeval turutingimustel toimuvast tehingust müüa. Vahetusvõlakirjade õiglane väärtus ei erine oluliselt nende bilansilisest väärtusest ning seega kasumiaruandes õiglase väärtuse muutust ei kajastata.

Finantsvara väärtuse langus

Rakendades standardit IFRS 9, kajastab kontsern eeldatava krediidikahju ulatuses allahindluse üldjuhul kõigi võlainstrumentide puhul, mida ei kajastata õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande. Eeldatava krediidikahju leidmise aluseks on vahe lepingu alusel kontsernile tasumisele kuuluvate rahavoogude ja kontserni poolt eeldatavalt kättesaadavate rahavoogude vahel, mida on diskonteeritud esmasel kajastamisel fikseeritud sisemisele intressimäärale ligilähedase määraga. Eeldatava krediidikahju kajastamiseks jagatakse finantsvarad kahte gruppi. Kui krediidirisk pole pärast esmast kajastamist oluliselt suurenenud, kajastatakse eeldatav krediidikahju ulatuses, mis vastab kohustuste täitmata jätmise tagajärjel järgmise 12 kuu jooksul tekkida võivale eeldatavale krediidikahjule. Kui krediidirisk on pärast esmast kajastamist oluliselt suurenenud, kajastatakse eeldatav krediidikahju ulatuses, mis vastab järelejäädud eluea jooksul eeldatavale krediidikahjule, sõltumata kohustuste täitmata jätmise riski realiseerumise tõenäolisest ajastusest.

Ostjate vastu suunatud nõuete ja lepinguvara puhul kasutab kontsern eeldatava krediidikahju leidmiseks lihtsustatud meetodit, mille kohaselt ei jälgi kontsern muutusi krediidiriskis, vaid kajastab igal aruandekuupäeval allahindluse nende kehtivusaja jooksul eeldatava krediidikahju põhjal.

(a) Ostjate vastu suunatud nõuete väärtuse languse hindamine

Juhtkonna hinnangul puudub ostjate vastu suunatud nõuete ja lepinguvara puhul oluline rahastamiskomponent ning seega kasutatakse nende väärtuse languse hindamiseks lihtsustatud meetodit, mille kohaselt hindab juhtkond individuaalselt oluliste klientide puhul eeldatavat krediidikahju individuaalselt, võttes arvesse nii konkreetse kliendi varasemat maksekäitumist, tulevikku vaatavaid tegureid kui ka võlgnikule iseloomikke subjektiivseid riskifaktoreid. Kõigi muude nõuete väärtuse languse hindamiseks on kontsern loonud eeldatavate kahjumäärade matriksi, mis põhineb varasemate krediidikahjude analüüsil, mida on korrigeeritud võlgnikele ja majanduskeskkonnale iseloomulike tulevikku vaatavate teguritega.

2 Arvestuspõhimõtted (jätkub)

2.8 Finantsinstrumendid (jätkub)

Eeldatavate krediidikahjude maatriksit kasutatakse ka tavaliselt perioodiliselt arveldatavate nõuete puhul teiste kontserni kuuluvate ettevõtete vastu.

(b) Antud laenude väärtuse languse hindamine

Kontsern annab seotud osapooltele kontserni raamatupidamise aastaaruandes kirjeldatud tagasimaksetingimustega laene. Üldjuhul kajastatakse laenu väljaandmisel allahindlus 12 kuu jooksul tekkida võiva eeldatava krediidikahju ulatuses. Kui laenusaajaga seotud krediidirisk oluliselt ei suurene, korrigeerib kontsern järgnevatel aruandeperioodidel 12 kuu jooksul tekkida võiva eeldatava krediidikahju mõõtmiskuupäeva seisuga eksisteeriva laenujäägi alusel ümber. Kui laenusaaja finantsseisund on laenu väljastamise hetkega võrreldes oluliselt halvenenud, kajastab kontsern kogu laenuperioodi jooksul tekkida võiva eeldatava krediidikahju. Laene, mille puhul kajastatakse krediidikahju ulatuses, mis vastab laenu järelejäanud eluea jooksul eeldatavale krediidikahjule, loetakse finantsvaraks, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud.

Kontsern loeb finantsvara tähtaja ületanuks, kui selle lepinguliste maksetega ollakse üle 90 päeva üle tähtaja või esineb viiteid sellele, et võlgnikel või nende rühmal on märkimisväärsed finantsraskusi või et võlgnikud ei ole maksetähtpäevaks tasunud intressi- või põhiosamakseid või on korduvalt maksetähtpäeva ületanud, võlgnike pankrotistumine või saneerimine on tõenäoline või olemasolevad andmed kinnitavad, et hinnangulised tulevased rahavood on mõõdetavalt vähenenud näiteks makseviivitustega korreleeruvate muutuste tõttu võlgnevustes või majandustingimustes.

Kahjum antud laenude ja ostjate vastu suunatud nõuete väärtuse langusest kajastatakse kasumiaruandes ebatõenäoliselt laekuvate nõuete vastaskontol. Finantsvara kantakse maha, kui lepingupõhiste rahavoogude laekumine on vähetõenäoline. Kontserni juhtkond käsitleb seotud osapooltele antud laene käibekapitalina.

Finantskohustised

Esmane kajastamine ja mõõtmine

Finantskohustised klassifitseeritakse esmasel kajastamisel kas õiglasel väärtusel muutusega läbi kasumiaruande kajastatavateks finantskohustisteks, saadud laenudeks või võlgadeks. Kõik finantskohustised võetakse esmalt arvele nende õiglasel väärtusel, millest arvatakse saadud laenude ja võlgade puhul maha nendega otseselt seotud tehingukulutused. Kontserni finantskohustised koosnevad võlgadest tarnijatele ja muudest võlgadest ning laenukohustistest, sh arvelduslaen, rendikohustised ja tuletisinstrumendid.

Finantskohustiste (v.a laenukohustised) tingimused on järgmised:

- Võlad tarnijatele ei kanna intressi ja kuuluvad üldjuhul tasumisele 60 päeva jooksul.
- Muud võlad ei kanna intressi ja kuuluvad tasumisele keskmiselt 6 kuu jooksul.
- Intressivõlgu tasutakse üldjuhul kord kuus.
- Seotud osapoolte vastu olevate kohustiste tingimused on toodud kontserni raamatupidamise aastaaruandes.

Edasine kajastamine

Finantskohustiste edasine kajastamine sõltub nende klassifikatsioonist.

Saadud laenud ja muud võlad

Pärast algset arvelevõtmist kajastatakse saadud laene ja muid võlgu korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Kohustiste mahakandmisel või amortiseerumisel kajastatakse nendega seotud kasumid ja kahjumid koondkasumiaruandes. Korrigeeritud soetusmaksumuse arvutamisel võetakse arvesse kõik soetamisega seotud alla- või juurdehindlused ning tasud või kulud, mis on sisemise intressimääraga otseselt seotud. Sisemise intressimäära amortisatsioon kajastatakse koondkasumiaruandes finantskulude all. Seotud osapooltelt saadud laene käsitleb kontserni juhtkond käibekapitalina.

2 Arvestuspõhimõtted (jätkub)

2.8 Finantsinstrumendid (jätkub)

Õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantskohustised

Õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantskohustised koosnevad kauplemiseesmärgil hoitavatest finantskohustistest ning esmasel kajastamisel õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavateks klassifitseeritud finantskohustistest. Finantskohustis klassifitseeritakse kauplemiseesmärgil hoitavaks, kui see võetakse peamiselt eesmärgiga see lähitulevikus tagasi osta. Kõnealusesse kategooriasse kuuluvad ka ettevõtte tuletisinstrumendid, mis ei ole määratletud standardi IFRS 9 mõistes efektiivsete riskimaandamisinstrumentidena. Kauplemiseesmärgil hoitavaks klassifitseeritakse ka kõik eraldatud varjatud tuletisinstrumendid, mis pole määratud efektiivseteks riskimaandamisinstrumentideks. Kauplemiseesmärgil hoitavatest finantskohustistest tulenevad kasumid ja kahjumid kajastatakse koondkasumiaruandes. Kontsernis koosnevad sellised kohustised tuletisinstrumentidega seotud kohustistest.

Finantsinstrumentide tasaarveldamine

Finantsvarad ja -kohustised tasaarveldatakse ning netosumma kajastatakse finantsseisundi aruandes, kui kajastatud summade tasaarveldamiseks on õigus ning on olemas soov tasaarveldada netosummana ehk realiseerida varad ja täita kohustused samaaegselt.

2.9. Finantsvarade ja -kohustiste kajastamise lõpetamine

Finantsvarad

Finantsvara (või selle osa või sarnaste finantsvarade rühma osa) kajastamine lõpetatakse, kui:

- kaotatakse õigus antud varast tulenevatele rahavoogudele;
- kontsernil säilivad õigused varast tulenevatele rahavoogudele, kuid ta on võtnud läbi tagatisega kokkuleppe kohustuse tasuda saadud rahavood täies mahus olulise viivitusega kolmandale osapoolele; või
- kontsern on võõrandanud oma õigused varast tulenevatele rahavoogudele ning on kas (a) võõrandanud kõik omandiõigusega kaasnevad riskid ja hüved või (b) ei ole kõiki riske ja hüvesid võõrandanud, kuid ei ole neid ka säilitanud, vaid on võõrandanud kontrolli vara üle.

Kui kontsern on võõrandanud oma õigused varast tulenevatele rahavoogudele, kuid ei ole kõiki omandiõigusega kaasnevaid riske ja hüvesid ei võõrandanud ega ka säilitanud ega võõrandanud ka kontrolli vara üle, kajastatakse vara ulatuses, milles kontsern jätkuvalt varas osaleb. Jätkuvat osalust, mille sisuks on võõrandatud varale antud garantii, mõõdetakse kas vara algses bilansilises väärtuses või maksimumsummas, mida kontsern võib olla kohustatud tagasi maksma (olenevalt sellest, kumb on madalam).

Finantskohustised

Finantskohustise kajastamine lõpetatakse selle täitmisel, tühistamisel või aegumisel.

Kui olemasolev finantskohustis asendatakse sama laenuandja teise kohustisega, millel on märkimisväärselt erinevad tingimused, või kui olemasoleva kohustise tingimusi oluliselt muudetakse, loetakse sellist asendamist või muutmist esialgse kohustise kajastamise lõpetamiseks ja uue kohustise arvelevõtmiseks. Vastavate bilansiliste väärtuste vaheline erinevus kajastatakse kasumiaruandes.

2.10. Varud ja bioloogilised varad

Varusid kajastatakse kas soetusmaksumuses või neto realiseerimisväärtuses (olenevalt sellest, kumb on madalam), olles enne hinnanud kasutuskõlbmatute ja aeglaselt liikuvate varude väärtuse võimalikku langust.

Neto realiseerimisväärtus on tavapärase äritegevuse käigus kasutatav müügihind, millest on arvatud maha hinnangulised valmistus- ja müügikulud. Soetusmaksumuse leidmiseks kasutatakse FIFO meetodit. Valmis- ja lõpetamata toodangu maksumus sisaldab proportsionaalset osa tootmise püsivatest ja muutuvatest üldkuludest normaalse tootmismahu korral. Mitterealiseeritavad varud kantakse täies ulatuses maha.

Kinnisvaraobjektide arendamise ja korterite ehitamisega seotud kulutusi kajastatakse varude all.

Müüdnud korteriga seotud kulud kantakse maha proportsionaalselt korteri ruutmeetrite arvuga.

Bioloogilised varad

Kontserni bioloogilised varad koosnevad metsast.

2 Arvestuspõhimõtted (jätkub)

2.10. Varud ja bioloogilised varad (jätkub)

Metsi kajastatakse nende õiglasest väärtusest, millest on maha arvatud müügikulutused. Metsade õiglane väärtus leitakse diskonteeritud rahavoogude meetodil. Õiglase väärtuse arvutamisel võetakse aluseks puidu turuhinnad ning eeldatav toodang ühe hektari metsamaa kohta (tase 3).

Metsamaterjal võetakse arvele selle õiglasest väärtusest, millest on arvatud maha müügikulutused. Hiljem kajastatakse seda osana varude maksumusest.

Nii 2019. kui ka 2018. aasta 31. detsembri seisuga kajastas kontserni juhtkond metsa põhivarana (v.a juhul, kui neil oli plaanis see aasta jooksul maha võtta).

Muutused bioloogiliste varade õiglasest väärtusest kajastatakse koondkasumiaruandes müüdud toodangu kulu all.

Kontserni juhtkond hindab regulaarselt bioloogiliste varade õiglast väärtust. Peamiste eelduste püstitamisel toetub kontserni eelmiste perioodide andmetele ning raamatupidamise aastaaruande koostamise kuupäeva seisuga tehtud viimastele prognoosidele. Turul kasutatavad prognoosimatud eeldused vaadatakse regulaarselt üle ja uuendatakse, hinnates enne põhjalikult varasemate eelduste paikapidavust. Ülejäänud turunäitajate jälgimisel toetutakse avalikult kättesaadavatele andmetele (turuhindadele). Kontserni juhtkond analüüsib pidevalt õiglase väärtuse muutusi ning neid põhjustavaid tegureid (st toodangut hektari kohta, müügihinda jne).

Peamised metsa õiglase väärtuse leidmiseks kasutatavad eeldused on puidu turuhind ja eeldatav toodang ühe hektari metsamaa kohta. Kui peamised eeldused peaksid 10% muutuma, muutuks metsa õiglane väärtus 476 000 euro võrra.

2.11. Raha ja rahalähendid

Rahaks loetakse sularaha ja pangahoiuseid. Rahalähendid on lühiajalised kõrge likviidsusega investeeringud, mida on võimalik konverteerida kerge vaevaga teadaoleva suurusega rahasummadeks. Selliste investeeringute tähtaeg ei ületa 3 kuud ning nende väärtuse muutumise risk on väike.

Raha ja rahalähenditena kajastatakse rahavoogude aruandes sularaha, panga arvelduskontodel olevaid vahendeid ning muid lühiajalisi kõrge likviidsusega investeeringuid, mille esialgne tähtaeg on kuni 3 kuud.

Piiratud kasutusega sularaha saldo koosneb rahast ja rahalähenditest, mille kasutamine on teatud laenukohustiste, pikaajaliste lepingute, kohtu korralduste või muude sarnaste tingimuste tõttu piiratud. Piiratud kasutusega sularaha konsolideeritud rahavoogude aruandes rahalähendite all ei kajastata.

2019. ja 2018. aasta 31. detsembri seisuga on kajastatud raamatupidamise aastaaruandes piiratud kasutusega sularaha lühi- ja pikaajaliste nõuetena. Piiratud kasutusega vahendite kasutamist on kirjeldatud täpsemalt kontserni raamatupidamise aastaaruandes.

2.12. Laenukasutuse kulutused

Laenukasutuse kulutused, mis on otseselt seotud sellise varaobjekti soetamise, ehitamise või tootmisega, mille otstarbekohasusse kasutus- või müügivalmidusse viimine võtab olulisel määral aega, kapitaliseeritakse vastava vara maksumuse osana. Kõik muud laenukasutuse kulutused kajastatakse kuludena perioodil, mil vastavad kulutused tehakse. Laenukasutuse kulutused koosnevad intressist ja muudest kuludest, mis majandusüksusel seoses rahaliste vahendite laenamisega tekivad.

Kontsern kapitaliseerib laenukasutuse kulutusi kõigi tingimustele vastavate varade puhul, mille soetamise, ehitamise või tootmisega tehti algust 1. jaanuaril 2009 või hiljem. 2019. ja 2018. aastal kapitaliseerimiskriteeriumitele vastavaid laenukasutuse kulutusi ei olnud.

2.13. Vara kasutusõigus ja rendikohustised

Kontsern otsustab, kas kokkuleppe puhul on tegu rendilepinguga või kas see hõlmab rendilepingut, tuginedes kokkuleppe sisule selle sõlmimise kuupäeva seisuga ja sellele, kas kokkuleppe täitmine sõltub konkreetse vara või varade kasutamisest või annab selleks õiguse.

IFRS 16 rakendamise mõju alates 1. jaanuarist 2019

IFRS 16 asendab standardid IAS 17 „Rendid“, IFRIC 4 „Kindlakstegemine, kas kokkulepe hõlmab renti“, SIC 15 „Kasutusrent – stiimulid“ ja SIC 27 „Juriidiliselt rendilepingutena vormistatud tehingute sisu hindamine“. Standardiga kehtestatakse rentide kajastamise, mõõtmise, esitamise ja avalikustamise põhimõtted ning kohustatakse rentnikke kajastama suurema osa rentidest oma bilansis.

2 Arvestuspõhimõtted (jätkub)

2.13. Vara kasutusõigus ja rendikohustised (jätkub)

Kui lühiajalised ja madala väärtusega vara rendilepingud välja arvata, kasutab kontsern kõigi rendilepingute kajastamiseks ja mõõtmiseks samu põhimõtteid. Kontsern kajastab rendikohustise rendimaksete tasumiseks ning vara kasutusõiguse alusvara kasutamiseks.

Vara kasutusõigus

Vara kasutusõiguse esmane kajastamine

Rendiperioodi alguses kajastab kontsern vara kasutusõiguse selle soetusmaksumuses. Vara kasutusõiguse soetusmaksumus koosneb järgmisest: rendikohustise summa selle esmasel kajastamisel, rendiperioodi alguses ja enne seda tehtud rendimaksed (millest on lahutatud saadud rendistiimulid), kõik kontserni esmased otsekulutused ning kontserni hinnangulised kulutused, mis tekivad seoses alusvara lammutamise ja teisaldamisega, selle asukoha taastamisega või alusvara seisundi taastamisega vastavalt rendi tingimustele, välja arvatud juhul, kui nimetatud kulutusi tehakse varude valmistamiseks. Kontserni kohustus kõnealuste kulutuste katmiseks tekib kas rendi jõustumise päeval või seetõttu, et ta on alusvara kindla perioodi vältel kasutanud. Kontsern kajastab neid kulutusi vara kasutusõiguse maksumuse osana siis, kui tal tekib seoses nende kulutustega kohustus.

Vara kasutusõigust amortiseeritakse lineaarselt kas rendiperioodi või vara hinnangulise kasuliku eluea jooksul (sõltuvalt sellest, kumb on lühem).

- Ruumid: 1–10 aastat
- Sõidukid: 4–10 aastat
- Muu vara kasutusõigus: 1–5 aastat

Kui rendiperioodi lõpus läheb renditava vara omandiõigus üle kontsernile või vara maksumus peegeldab ostuõiguse realiseerimise hinda, kasutatakse amortisatsiooni arvestamisel vara hinnangulist kasulikku eluiga.

Ka vara kasutusõiguse väärtus võib langeda.

Vara kasutusõiguse edasine kajastamine

Pärast esmast arvelevõtmist kajastab kontsern vara kasutusõigust selle soetusmaksumuses. Soetusmaksumuse mudeli kohaselt kajastab kontsern vara kasutusõigust selle soetusmaksumuses, millest on arvatud maha kulum ja väärtuse langusest tulenevad kahjumid ning mida on korrigeeritud vastavalt rendikohustise ümberhindamisele. Vara kasutusõigust amortiseeritakse vastavalt IAS 16 „Materiaalsed põhivarad“ nõuetele. Kui rendilepingu kohaselt läheb renditava vara omandiõigus rendiperioodi lõpus üle ettevõttele ja kontsernile või maksumuse kindlaksmääramisel on arvestatud ostuõiguse realiseerimisega, arvestab kontsern vara kasutusõiguselt kulumit alates rendiperioodi algusest kuni selle kasuliku eluea lõpuni. Muudel juhtudel arvestab rentnik vara kasutusõiguselt kulumit alates rendiperioodi algusest kuni vara kasutusõiguse kasuliku eluea lõpuni või rendiperioodi lõpuni olenevalt sellest, kumb saabub varem. Finantsseisundi aruandes kajastab kontsern vara kasutusõigust eraldi materiaalsest ja immateriaalsest põhivarast.

Rendikohustised

Rendikohustiste esmane kajastamine

Rendiperioodi alguses kajastab kontsern rendikohustise selleks kuupäevaks tasumata rendimaksete nüüdsväärtuses. Rendimaksed diskonteeritakse rendi sisemise intressimääraga, kui seda on võimalik hõlpsasti kindlaks teha. Kui seda määra ei ole võimalik hõlpsasti kindlaks teha, kasutab kontsern enda alternatiivset laenuintressimäära. Rendiperioodi alguse seisuga sisaldavad rendikohustise mõõtmisel arvesse võetavad rendimaksed järgmisi alusvara rendiperioodil kasutamise õiguse eest tehtavaid makseid, mida ei ole rendiperioodi alguseks tasutud: fikseeritud maksed, millest on lahutatud saadaolevad rendistiimulid; muutuvad rendimaksed, mis sõltuvad indeksist või määrast ja mille esmaseks mõõtmiseks kasutatakse rendiperioodi alguses kehtivat indeksit või määra; summad, mida rentnik peab eeldatavasti jääkväärtuse garantiide alusel tasuma; ostuõiguse realiseerimise hind juhul, kui on piisavalt kindel, et kontsern õiguse realiseerib; rendilepingu lõpetamisel tasumisele kuuluvad trahvid juhul, kui rendiperioodi kindlaksmääramisel eeldatakse, et kontsern kasutab rendilepingu lõpetamise õigust. Muutuvad rendimaksed, mis sõltuvad indeksist või määrast, võivad olla näiteks tarbijahinna indeksiga seotud maksed, intressi viitemääraga (nt LIBOR) seotud maksed või turu rendimäärade järgi muutuvad maksed.

Rendikohustiste edasine kajastamine

Pärast rendiperioodi algust mõõdab rentnik rendikohustist järgmiselt: suurendab selle bilansilist väärtust vastavalt rendikohustise intressile, vähendab selle bilansilist väärtust vastavalt tehtud rendimaksetele ning hindab bilansilise väärtuse ümber vastavalt ümberhindlustele, rendilepingu muudatustele või muudetud sisuliselt fikseeritud rendimaksetele.

2 Arvestuspõhimõtted (jätkub)

2.13. Vara kasutusõigus ja rendikohustised (jätkub)

Rendiperioodi igal ajavahemikul on rendikohustise intress summa, mille tulemusena on intressimäär igal osaperioodil kohustise lõppväärtuse suhtes sama. Osaperioodi intressimäär on kas diskontomäär või muudetud diskontomäär, kui see on kohaldatav.

Pärast rendiperioodi algust kajastab kontsern kasumiaruandes järgmisi näitajaid, välja arvatud juhul, kui kulutused sisalduvad mõne teise standardi kohaldamisalasse kuuluva muu vara bilansilises väärtuses: rendikohustise intress ning muutuvad rendimaksed, mis ei sisaldu rendikohustise hinnangus selle perioodi kohta, mil nimetatud makseid tingiv sündmus või tingimus aset leiab.

Rendikohustiste ümberhindamine

Pärast rendiperioodi algust hinnatakse rendikohustis ümber, et kajastada rendimaksede muutusi. Kontsern kajastab rendikohustise ümberhindluse summat vara kasutusõiguse korrigeerimisena. Kui vara kasutusõiguse jääkväärtus väheneb aga nullini ja rendikohustise mõõtmisel ilmneb täiendav vähenemine, kajastab rentnik ümberhindluse järelejääva summa kasumiaruandes.

Muudetud diskontomäär

Rendiperioodi muutmisel hindab kontsern rendikohustise ümber, diskonteerides muudetud rendimakseid muudetud diskontomääraga. Muudetud rendimaksed teeb kontsern kindlaks muudetud rendiperioodi põhjal või kui muutub alusvara ostuõiguse hinnang, mille hindamiseks on võetud arvesse asjakohaseid sündmusi ja asjaolusid. Kontsern teeb muudetud rendimaksed kindlaks, et need vastaksid ostuõiguse alusel tasumisele kuuluvate summade muutusele.

Rendiperioodi või alusvara ostuõiguse hinnangu muutmisel kasutab kontsern muudetud diskontomäärana kas järelejäänud rendiperioodi jooksul kehtivat rendi sisemist intressimäära, kui seda on võimalik hõlpsasti kindlaks teha, või rentniku alternatiivset laenuintressimäära ümberhindamise kuupäeva seisuga juhul, kui rendi sisemist intressimäära ei ole võimalik hõlpsasti kindlaks teha.

Muutmata diskontomäär

Rendikohustise ümberhindamiseks diskonteerib kontsern muudetud rendimaksed juhul, kui esineb üks järgmistest olukordadest.

- Muutuvad jääkväärtuse garantii alusel eeldatavasti tasutavad summad. Kontsern teeb kindlaks muudetud rendimaksed, et need vastaksid jääkväärtuse garantii alusel tasumisele kuuluvate summade muutusele.
- Tulevased rendimaksed muutuvad seoses nende kindlaksmääramiseks kasutatava indeksi või määra muutumisega (sh näiteks turu rendimäärade muutumisele vastav muutus pärast turu rendihindade analüüsi). Kontsern hindab rendikohustise ümber vastavalt kõnealustele muudetud rendimaksetele üksnes juhul, kui toimub muutus rahavoogudes (st jõustub rendimaksede korrigeerimine). Järelejäänud rendiperioodi muudetud rendimaksed teeb kontsern kindlaks muudetud lepinguliste maksete põhjal.

Kontsern kasutab muutmata diskontomäära, välja arvatud juhul, kui rendimaksede muutus on tingitud ujuvate intressimäärade muutusest. Sel juhul kasutab rentnik muudetud diskontomäära, mis vastab intressimäära muutustele.

Rendilepingu muutmine

Rentnik kajastab rendilepingu muudatust eraldi rendina juhul, kui

- muudatusega suurendatakse rendi ulatust, lisades sellele ühe või enama alusvara kasutamise õiguse, ning
- rendi hind suureneb tasu võrra, mis vastab ulatuse suurenemise eraldiseisvale hinnale, mida on korrigeeritud vastavalt konkreetse lepingu asjaoludele.

Kui rendilepingu muudatust ei arvestata eraldi rendina, teeb kontsern rendilepingu muudatuse jõustumise kuupäeval järgmist:

- jaotab muudetud lepingu kohase tasu,
- teeb kindlaks muudetud rendiperioodi ning
- hindab rendikohustise ümber, diskonteerides muudetud rendimakseid muudetud diskontomääraga.

Kui rendilepingu muudatust ei arvestata eraldi rendina, arvestab kontsern rendikohustise ümberhindlust järgmiselt:

- rendi ulatust vähendava rendilepingu muudatuse korral vähendab vara kasutusõiguse bilansilist väärtust vastavalt rendi osalisele või täielikule lõppemisele. Kontsern kajastab rendi osalisest või täielikust lõpetamisest tuleneva kasumi või kahjumi kasumiaruandes;
- kõigi muude rendilepingu muudatuste korral korrigeerib vastavalt vara kasutusõigust.

2 Arvestuspõhimõtted (jätkub)

2.13. Vara kasutusõigus ja rendikohustised (jätkub)

Finantsseisundi aruandes kajastab kontsern rendikohustisi teistest kohustistest eraldi. Rendikohustiste intressikulu kajastatakse eraldi vara kasutusõiguse kulumist. Rendikohustise intressikulu kuulub finantskulude hulka, mis kajastatakse koondkasumiaruandes.

Lühiajalised ja madala väärtusega vara rendilepingud

Oma lühiajaliste masinate ja seadmete rendi lepingute (st rendilepingud, mille perioodi kestus selle algusest arvestades ei ületa 12 kuud ning mis ei sisalda ostuõigust) kajastamisel rakendab kontsern lühiajaliste rendilepingute puhul lubatud erandit. Madala väärtusega kontoritehnika rendi lepingute kajastamisel kasutab kontsern madala väärtusega rendilepingute puhul lubatud erandit. Lühiajalistest ja madala väärtusega varaga setud rendilepingutest tulenevad rendimaksud kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna koondkasumiaruandes.

IFRS 16 rakendamine

Kontsern hakkas IFRS 16 rakendama alates 1. jaanuarist 2019, kasutades osaliselt tagasiulatuvat lähenemist, mille kohaselt tuleb kajastada rakendamise kogumõju esmakordse rakendamise kuupäeva seisuga jaotamata kasumis ning võrdlusinformatsiooni ei korrigeerita. Kontsern otsustas kasutada üleminekul lubatud erandit, mille kohaselt ei olnud vaja 2019. aasta 1. jaanuari seisuga uuesti hinnata, kas olemasolevate lepingute puhul on tegemist rendilepingutega või kas need sisaldavad rendisuhet. Selle asemel rakendas kontsern esmakordsel rakendamisel standardit vaid kõigile varem standardite IAS 17 ja IFRIC 4 kohaselt rentideks klassifitseeritud lepingutele.

IFRS 16 rakendamine mõjutas (vähendas/suurenda) 2019. aasta 31. detsembri seisuga järgmiseid kontserni finantsseisundi aruande kirjeid:

Varad	Kontsern
Vara kasutusõigus	22 618
Materiaalne põhivara	(4 007)
Varad kokku	18 541
Kohustised	
Pikaajalised rendikohustised	13 229
Lühiajalised rendikohustised	5 312
Kohustised kokku	18 541

Kontserni 2019. aasta 1. jaanuari seisuga kajastatud rendikohustiste vastavusse viimine 2018. aasta 31. detsembri seisuga kajastatud kasutusrendikohustustega:

	Kontsern
Seisuga 1. jaanuar 2019	
Järgmiste perioodide minimaalsed rendimaksud mittekatkestatavatest kasutusrendilepingutest seisuga 31. detsember 2018:	18 840
Kaalutud keskmine intressimäär seisuga 1. jaanuar 2019	1,61%
1. jaanuaril 2019 kõnealust intressimäära kasutades kajastatud rendikohustis	18 541
2018. aasta 31. detsembri seisuga kajastatud kapitalirendikohustised	5 456
Rendikohustised seisuga 1. jaanuar 2019	23 997
Sh:	
Lühiajalised rendikohustised	6 882
Pikaajalised rendikohustised	17 115

Kontsern on sõlminud rendilepingud maa, ruumide, seadmete, masinate, sõidukite ja muude seadmete rendiks. Enne IFRS 16 rakendamist liigitas kontsern (kui rentnik) kõik oma rendilepingud rendi jõustumise päeval kas kapitali- või kasutusrendiks.

Varem kapitalirendiks liigitatud rendilepingud

Varem kapitalirendiks liigitatud rendilepingutega seoses kajastatud varade ja kohustiste esialgseid bilansilisi väärtusi kontsern esmakordse rakendamise kuupäeva seisuga ei muutnud (st vara kasutusõigus ja rendikohustised on IAS 17 kohaselt kajastatud renditavate varade ja rendikohustistega samad). IFRS 16 nõudeid hakati kõnealustele rendilepingutele rakendama alates 2019. aasta 1. jaanuarist.

2 Arvestuspõhimõtted (jätkub)

2.14. Sihtfinantseerimine

Põhivara vormis saadud või põhivara ostmiseks, ehitamiseks või muul viisil omandamiseks määratud sihtfinantseerimine kajastatakse varade sihtfinantseerimisena. Varade sihtfinantseerimisena kajastatakse ka tasuta saadud varaobjektid. Varade sihtfinantseerimist kajastatakse raamatupidamise aastaaruandes jooksvalt proportsionaalselt sihtfinantseeringuga seotud varade amortisatsiooniga ning koondkasumiaruandes vähendatakse vastavat kulukontot sihtfinantseeringu amortisatsiooni võrra.

Käesoleva või eelneva aruandeperioodi kulude kompenseerimiseks saadud sihtfinantseeringuid ning kõiki teisi sihtfinantseeringuid, mis ei klassifitseeru varade sihtfinantseerimise alla, kajastatakse kulude sihtfinantseerimisena. Kulude sihtfinantseerimist kajastatakse jooksvalt osade kaupa vastavalt aruandeperioodil tekkinud kuludele, mille kompenseerimiseks sihtfinantseering ette on nähtud. Kasutamata sihtfinantseeringute saldo kajastatakse finantsseisundi aruandes real „Sihtfinantseerimine“.

Kompenseerimisele kuuluvad, kuid seni veel kompenseerimata kulud kajastatakse saadaoleva sihtfinantseeringuna finantsseisundi aruandes muude nõuete all.

2.15. Faktooring

Faktooringu näol on tegemist rahastamistehinguga, mille käigus annab kontsern kindlaksmääratud tasu eest nõuetega seotud nõudeõigused ostjale üle. Kontsern võõrandab tulevikus saadaolevate nõuetega seotud õigusi vastavalt arvetele. Kontsernil on nii regressiõigusega (ostjal on õigus tähtaja ületanud nõue ettevõttele tagastada) kui ka regressiõiguseta faktooringulepinguid. Faktooringuga seoses kajastatav kogukulu koosneb lepingu sõlmisel makstavast ühekordsest lepingutasust, arvete menetlemise eest küsitavast teenustasust ning intressitulust, mis sõltub võlgniku sätestatavast maksetähtajast. Regressiõigusega faktooringulepingutega kaetud nõuded kajastatakse raamatupidamise aastaaruandes kohustistena krediitdiasutuste vastu ning nõuetena.

2.16. Eraldised

Eraldis kajastatakse juhul, kui kontsernil on möödunud sündmusest tulenev juriidiline või tühistamatu kohustus, on tõenäoline, et selle kohustuse täitmise tulemusena majanduslikku kasu sisaldavad ressursid vähenevad, ning kohustuse summat on võimalik usaldusväärselt hinnata. Kontsern vaatab eraldised üle igal finantsseisundi aruande koostamise kuupäeval ning korrigeerib neid vastavalt jooksvatele hinnangutele. Kui raha ajaväärtuse mõju on oluline, diskonteeritakse eraldisi maksueelse intressimääraga, võttes arvesse konkreetsele kohustisele iseloomulikke riske. Diskonteerimise kasutamisel kajastatakse eraldise suurenemine aja möödumise tõttu finantskuluna.

2.17. Pikaajalised hüvitised töötajatele

Leedu töölepinguseaduse kohaselt on kõigil pensioniikka jõudnud töötajatel töölt lahkumisel õigus 2 kuu palga suurusele ühekordsele hüvitisele. Poola seaduste kohaselt on kõigil pensioniikka jõudnud töötajatel töölt lahkumisel õigus 1 kuu palga suurusele ühekordsele hüvitisele.

Möödunud tööalase teenistuse kulutused kajastatakse koondkasumiaruandes nende tekkimisel. Möödunud tööalase teenistuse kulutused kajastatakse nende tekkimisel kasumina (kahjumina). Kindlaksmääratud hüvitistega plaani kärbetest ja/või arveldusest tulenevad kasumid või kahjumid kajastatakse koondkasumiaruandes nende tekkimisel.

Töötajate hüvitistega seotud kohustuse suurus arvutatakse aktuaarsete eelduste alusel ühiku kohustuste projektsiooni meetodil. Kohustus kajastatakse finantsseisundi aruandes ning see näitab kõnealuse hüvitise nüüdismäärtust finantsseisundi aruande koostamise kuupäeval. Pikaajaliste kohustuste nüüdismäärtus leitakse diskonteerides hinnangulisi tulevase rahavooge töötajate hüvitistega samas valuutas ja sarnase lunastustähtajaga riigivõlakirjade intressimääral põhineva diskontomääraga. Aktuaarsed kasumid ja kahjumid kajastatakse koondkasumiaruandes nende tekkimisel.

2.18. Tulumaks

Kontserni kuuluvaid ettevõtteid maksustatakse individuaalselt, arvestamata kontserni koondtulemusi. Ettevõtte tulumaksu makstakse majandusaasta kasumilt, võttes arvesse ka edasilükkunud tulumaksu. Käesolevas raamatupidamise aastaaruandes toodud tulumaksukulu põhineb juhtkonna arvutustel, mis on tehtud kooskõlas Leedu, Läti, Ukraina, Venemaa, Eesti, Poola, Kasahstani ja Hispaania maksuseadustega.

2019. ja 2018. aastal oli Leedu tulumaksumäär 15%. Välisriikides tegutsevate tütarettevõtete tulumaksumäärad olid 2019. ja 2018. aastal järgmised: Ukraina – 18%, Venemaa – 20%, Poola – 19%, Hispaania – 25%, Kasahstan – 20%.

2 Arvestuspõhimõtted (jätkub)

2.18. Tulumaks (jätkub)

Eesti seaduste kohaselt ei pea Eesti ettevõtted ega Eestis püsivat tegevuskohta omavad majandusüksused tulumaksu maksuma, kui kasumit dividendide või muude kasumieraldistena välja ei maksta. Väljamakstav kasum kuulub maksustamisele määraga 20/80. Kui dividende makstakse regulaarselt, rakendatakse väljamakstavale kasumile soodusmäär 14/86 ulatuses, mis võrdub kolme eelneva kalendriaasta keskmise dividendimaksuga (2018. aasta on esimene arvesse võetav aasta). Kuna maksuobjektiks ei ole mitte aruandeperioodil teenitud kasum, vaid väljamakstav jaotamata kasum, pole ka ajutisi erinevusi varade ja kohustiste maksuarvestuslike ja bilansiliste väärtuste vahel, mis võiks viia edasilükkunud tulumaksuvarade ja -kohustiste tekkeni.

2018. aasta 1. jaanuaril jõustus Lätis uus tulumaksuseadus, millega muudeti maksuobjektiks aruandeaasta kasumi asemel dividendid. 2019. aastal kuulus väljamakstav kasum maksustamisele määraga 20/80 (2018: 20/80). Kuna maksuobjektiks said dividendid, ei eksisteeri enam erinevusi varade ja kohustiste maksuarvestuslike ja bilansiliste väärtuste vahel, mis võiks viia edasilükkunud tulumaksuvarade ja -kohustiste tekkeni. Tulumaksu tasutakse väljakuulutatud dividendide pealt nende väljakuulutamise perioodil. Edasilükkunud tulumaksuvarad ja -kohustised kanti 2018. aasta koondkasumiaruandes maha.

2020. aastal jõudis IFRIC järeldusele, et kui emaeetvõtte kavatses katta oma (Eestis või Lätis registreeritud) tütarettevõttesse tehtud investeeringu bilansilise väärtuse tütarettevõtte poolt tehtavate kasumieraldistega ning neid eraldi on oodata juba lähitulevikus, peab emaeetvõtte kasutama tütarettevõttesse tehtud investeeringuga seotud edasilükkunud tulumaksukohustise kajastamisel kasumieraldistele rakenduvat maksumäära. Kuna kontserni Eesti ja Läti tütarettevõtetest dividendide ei oodata, kõnealune otsus kontserni raamatupidamise aastaaruandele aga olulist mõju ei avaldanud.

Leedus saab maksukahjumeid määramata ajani edasi kanda, erandiks on siin vaid väärtpaberite ja/või tuletisinstrumentide müügiga seotud kahjumid. Kahjumite edasikandmine lõpetatakse, kui kontserni kuuluvad ettevõtted lõpetavad edasikantavaid kahjumeid algselt põhjustanud tegevuse, v.a juhul kui kontserni kuuluvad ettevõtted lõpetavad oma tegevuse neist mitteolenevatel põhjustel. Väärtpaberite ja/või tuletisinstrumentide müügiga seotud kahjumid võib kanda järgmisesse perioodi edasi kuni 5 aastat ning neid saab kasutada vaid sama laadi tehingutega seotud maksustatava tulu vähendamiseks.

Alates 2014. aasta 1. jaanuarist ei tohi edasikantud maksukahjumid ületada Leedus 70% aruandeaasta maksustatavast kasumist.

Venemaal saab maksukahjumeid edasi kanda kuni 10 ja Poolas kuni 5 aastat, kuid mahaarvamise väärtus ei tohi ületada 50% vastaval aruandeaastal kajastatud kahjumist.

Hispaanias saab maksukahjumeid määramata ajani edasi kanda, kuid maksustatava tulu vähendamiseks saab neid kasutada kuni 70% ulatuses aasta maksustatavast tulust.

Edasilükkunud tulumaksu arvutatakse kohustiste meetodil. Edasilükkunud tulumaksu kajastamisel võetakse arvesse varade ja kohustiste maksubaasi ning raamatupidamisväärtuse vahelisi ajutisi erinevusi. Edasilükkunud tulumaksu leidmisel kasutatakse ajutiste erinevuste tühistumisel neile eeldatavalt rakendatavat maksumäära, tuginedes aruandekuupäeval (olulises osas) kehtivatele seadustele.

Edasilükkunud tulumaksuvara kajastatakse finantsseisundi aruandes ulatuses, mis vastab tulevikus kontserni juhtkonna hinnangul tõenäoliselt teenitavale maksustatavale kasumile, mille suhtes saab mahaarvatavaid ajutisi erinevusi kasutada. Kui on tõenäoline, et osa edasilükkunud tulumaksuvaradest ei ole võimalik kasutada, kõnealust osa raamatupidamise aastaaruandes ei kajastata.

2.19. Müügitulu kajastamine

Kliendilepingutest saadav tulu

Kontserni müügitulu tuleb kütte- ja automaatikaseadmete müügist ja paigaldamisest ning tööstusettevõtete seadmete hooldusteenustest. Samuti tegeletakse kontsernis biokütusel töötavate katlamajade tootmise ning kütte- ja veearvestite ning muu tehnika tootmise, müügi ja paigaldamisega. Lisaks osutatakse kontsernis veel energiaseadmete käitamise, projekteerimise, käivitamise ja seadistamise ning järelevalve, ehitusprojektide juhtimise ja infosüsteemidega seotud teenuseid. Kontserni kuuluvad ettevõtted tegelevad ka veel hoone- ja tsiviilehituse, naftasaaduste ja gaasi jae- ja hulgimüügi, naftasaaduste ladustamise ning elektrisüsteemide hooldusega. Samuti tegeletakse tera- ja kaunvilja hulgimüügiga. Arendatakse kinnisvara ning hooldatakse ja käitatakse veeparke.

Kliendilepingutest saadav tulu kajastatakse, kui kontroll kaupade või teenuste üle on läinud üle kliendile, summas, mis vastab tasule, mida kontsernil on tema hinnangul õigus vastavate kaupade või teenuste eest saada. Kontserni äritulude alla kajastatav müügitulu kaupade müügist tuleb naftasaaduste ja gaasi jae- ja hulgimüügist, tera- ja kaunvilja hulgimüügist ning kinnisvara müügist. Müüke kajastatakse ilma käibemaksu ja allahindlusteta.

2 Arvestuspõhimõtted (jätkub)

2.19. Müügitulu kajastamine (jätkub)

Tulu kinnisvara müügist kajastatakse hetkel, mil notariaalne leping kliendiga on allkirjastatud.

Kontsern on jõudnud järeldusele, et tulu saamise eesmärgil sõlmitud lepingulistes suhetes tegutseb ta üldjuhul (nii kaupade müügil kui ka teenuste osutamisel) käsundiandjana (välja arvatud kommunaalmaksete haldamise teenused Lätis, mida on täpsemalt kirjeldatud allpool) ning seda isegi juhul, kui teenuseid osutatakse alltöövõtjate vahendusel, kuna enamasti on kaubad ja teenused enne kliendile üleandmist kontserni kontrolli all ning kontserni kuuluvad ettevõtted vastutavad teenuste kvaliteedi eest ja saavad olla hinnastamisel paindlikud. Lätis osutab kontsern kommunaalmaksete haldamise teenuseid (esitab arveid ja kogub makseid) ning nendes tehingutes tegutseb ta juhtkonna hinnangul kommunaalteenuseid pakkuvate ettevõtete vahendajana, kuna teenused (sh nende hinnastamine) pole enne kliendile üleandmist kontserni kontrolli all. Seetõttu saldeerib kontsern kõik Lätis elamutele kommunaalteenuste pakkimisega seotud rahavood (sissetulekud ja väljaminekud), kuna kontserni ettevõtted tegelevad peamiselt vaid kõnealuste teenuste vahendamisega oma klientidele. Kontserni tuluna ei kajastata ka elanikelt ühistu nimel tulevaste remondi- ja hooldustööde katteks reservi kogutavaid summasid.

Kontsern tegeleb korterelamute ja ärihoonete haldamise teenuste pakkimisega. Kontsern on jõudnud järeldusele, et kontroll korterelamute ja ärihoonete haldamise teenuste üle antakse üle aja jooksul, kuna klient saab ja tarbib kontserni tegevusest saadavaid hüvesid üheaegselt ning kontserni tegevusega samal ajal. Arved nende teenuste osutamise eest esitatakse ja müügitulu kajastatakse kord kuus ning need on seotud ühe kokkulepitud teostamiskohustusega.

Samuti osutab kontsern oma klientidele territooriumi hooldus- ja koristusteenuseid ning muid nõudetööna pakutavaid teenuseid. Kliendilepingutest saadav tulu kajastatakse, kui kontroll kõnealuste teenuste üle on läinud üle kliendile, summas, mis vastab tasule, mida kontsernil on tema hinnangul õigus vastavate teenuste eest saada. Kontsern on jõudnud järeldusele, et kontroll kõnealuste teenuste üle läheb üle kindlal ajahetkel teostamiskohustuse täitmisel, välja arvatud remonditööde puhul, mida on täpsemalt kirjeldatud allpool.

Vajadusel teeb kontsern oma klientidele ka remondi- ja ehitustöid. Kontsern on jõudnud järeldusele, et kontroll kõnealuste teenuste üle antakse üle aja jooksul, kuna klient saab ja tarbib kontserni tegevusest saadavaid hüvesid üheaegselt ning kontserni tegevusega samal ajal. Samuti ei loo kontsern oma tegevusega vara, millele kontsernil oleks alternatiivne kasutusviis, ning kontsernil on täitmisele pööratav õigus saada tasu seni tehtud töö eest. Kui kontsernil on võimalik oma teostamiskohustuse täitmise edenemist rahuldavalt mõõta, kajastab ta igast remondi- ja ehituslepingust saadavat müügitulu ja kulusid aja jooksul vastavalt teostamiskohustuse täitmise edenemisele. Teostamiskohustuse täitmise edenemise hindamisel on aluseks lepingu täitmiseks seni tehtud kulutuste ja lepingu hinnanguliste kogukulude suhe. Sellistel juhtudel on tegemist ühe kokkulepitud teostamiskohustusega.

Muudest klientidega sõlmitud teenuslepingutest saadav tulu kajastatakse, kui kontroll kõnealuste teenuste üle on läinud üle kliendile, summas, mis vastab tasule, mida kontsernil on tema hinnangul õigus vastavate teenuste eest saada.

Tulud muudest teenustest või varude müügist kajastatakse vastava teenuse osutamisel või varude kliendile üleandmisel ning sellised tulud on raamatupidamise aastaaruande seisukohalt võrdlemisi vähetähtsad.

Kontserni äritegevuse iseloomust tulenevalt juhtkond ühtegi muud olulist kliendilepingutest saadava tulu kajastamisega seotud raamatupidamislikku hinnangut, otsust ega eeldust peale käesolevas lisas kirjeldatute ei andnud, teinud ega kasutanud, kuna puuduvad keerukad / mitmetest elementidest koosnevad kaubad ja teenused, muutuv tasu, rahastamiskomponendid, mahust tulenevad hinnaalandid, allahindlused, tagastamisõigus, lepingutasud ning klientidele tasutavad summad.

Standardi IFRS 15 nõuete rakendamisel tuli kontsernil langetada järgmiseid olulisi otsuseid, mis mõjutasid oluliselt kliendilepingutest saadava tulu kajastamist.

Tegutsemine käsundiandja ja vahendajana

Kontsern leidis, et üldjuhul (välja arvatud kommunaalmaksete haldamise teenused Lätis, mida on täpsemalt kirjeldatud eespool) on ta ehitusteenuste osutamisel põhitöövõtjaks ning seda isegi juhul, kui projekti elluviimiseks kasutatakse alltöövõtjaid, kuna kontsern

- omab kontrolli konkreetse kauba või teenuse üle enne selle kliendile üle andmist,
- vastutab kliendiga sõlmitud lepingu täitmise eest ning kannab ka lepingu mittetäitmisest tulenevat riski,
- on hinnastamisel vaba.

2 Arvestuspõhimõtted (jätkub)

2.19. Müügitulu kajastamine (jätkub)

Teostamiskohustuste kindlakstegemine

Kontsern osutab kliendilepingute alusel ka muid teenuseid. Kontsern on teinud kindlaks, et selliste lepingute puhul moodustavad seadmed koos montaaži/paigaldamise ja muude töödega ühe teostamiskohustuse, kuna iga kliendi projekt on ainulaadne ning seega ei ole tegemist standardtootega, mida kliendil oleks võimalik osta ka mõnelt teiselt ettevõttelt, ja seetõttu moodustab see lepingu lahutamatu osa. Kontsern vastutab kogu projekti terviklahenduse, sh vajalike materjalide/seadmete ostmise, ehitamise/monteerimise/paigaldamise ja testimise eest.

Teostamiskohustuste täitmise hindamine

Pikaajalistest kliendispetsiifiliste tingimustega ehituslepingutest tulenevad teostamiskohustused täidetakse aja jooksul ning kajastatakse aruandeperioodil, kui täidetud on vähemalt üks järgmistest tingimustest: (a) klient saab ja tarbib lepingu alusel antavaid hüvesid üheaegselt; (b) kontsern loob või parendab vara, mis on loomise või parendamise ajal kliendi kontrolli all; või (c) kontsern ei loo vara, millele oleks lepingu täitmisel alternatiivne kasutusviis, ning kontsernil on täitmisele pööratav õigus saada tasu seni tehtud toimingute eest.

Kui kontsernil on võimalik oma teostamiskohustuse täitmise edenemist rahuldavalt mõõta, kajastab ta lepingust tulenevat müügitulu ja kulusid vastavalt valmidusastme meetodile. Valmidusastme hindamisel on aluseks seni tehtud tegelike kulutuste ja lepingu hinnanguliste kogukulude suhe.

Kui kontsernil ei ole võimalik oma teostamiskohustuse täitmise edenemist rahuldavalt mõõta (nt lepingu täitmise varajastes staadiumides), kajastab ta tulu üksnes nende kulutuste ulatuses, mis on tõenäoliselt kaetavad. Kui on tõenäoline, et lepinguga kaasnevad kulud ületavad sellest saadava tulu, kajastatakse oodatav kahjum kohe kasumiaruandes.

Lepingutingimuste muutumine

Lepingutingimuste (ulatus, hinna või mõlema) muutmist kajastatakse eraldi lepinguna, kui lepingu ulatus suureneb täiendavate eristatavate kaupade või teenuste lisandumise tõttu ning lepingu hind suureneb tasu võrra, mis vastab täiendavate kaupade või teenuste eraldiseisvale müügihinnale ja konkreetse lepingu asjaoludele. Muudel juhtudel kajastatakse lepingumuudatused kas (a) olemasoleva lepingu lõpetamise ja uue lepingu sõlmimisega, juhul kui järelejäänud kaubad või teenused on enne lepingu muutmise kuupäeva võõrandatud kaupadest või teenustest eristatavad; või (b) osana olemasolevast lepingust, kui järelejäänud kaubad või teenused ei ole eristatavad ning kuuluvad seega ühe teostamiskohustuse alla, mis on muudatuse tegemise kuupäevaks osaliselt täidetud. Lepingumuudatuse mõju tehinguhinnale ning kontserni teostamiskohustuse täitmise edenemise mõõtmisele kajastatakse müügitulu korrigeerimisena (suurenemise või vähenemisena) vastava lepingumuudatuse tegemise kuupäeval.

Lepingu mittetäitmise eraldi kajastatakse, kui kontsernil on kolmanda osapoole ees eksisteeriv kohustus (juriidiline või faktiline) ehitustööde lõpule viimiseks hinnaga, mis on aruandekuupäeva seisuga nende tegelikust maksumusest madalam.

Lepingu väärtuse ja lepingu täitmise hinnangulise maksumuse vahe kajastatakse koondkasumiaruandes aruandekuupäeva seisuga.

Kontsern võib saada lepingu täitmise perioodil kliendi käest lühiajalisi ettemakseid. Kontsern kasutab lubatud erandit ning ei korrigeeri müügihinda rahastamiskuludega, kui kaupade/teenuste eest tasumise ja kõnealuste kaupade/teenuste kliendile üleandmise vahele jääv ajavahemik ei ületa ühte aastat.

Garantii

Üldjuhul katab kontserni väljastatud garantii müügi hetkel eksisteerinud vigade kõrvaldamist, nagu nõutud ka asjakohastes seadustes. Sellised garantiid on mõeldud kliendile kindluse andmiseks ja kontsern ei paku neid eraldi teenusena ning seega kajastatakse garantiisid vastavalt standardile IAS 37, nagu avalikustatud ka lisas 2.16 „Eraldised“.

2 Arvestuspõhimõtted (jätkub)

2.19. Müügitulu kajastamine (jätkub)

Lepingute saldod

Lepinguvara

Lepinguvara on kontserni õigus saada kliendile üle antud kaupade või teenuste eest tasu. Kui kontsern täidab oma lepingulised kohustused, andes kaubad või teenused kliendile üle enne seda, kui klient maksab tasu või makse muutub tasumisele kuuluvaks, kajastab kontsern kõnealust tasu lepinguvarana (v.a nõuetena kajastatavate summade puhul).

Nõuded

Nõue on kontserni õigus saada tingimustega sidumata tasu (st tasu maksmise kohustus tekib lihtsalt aja möödudes). Nõudeid kajastatakse vastavalt standardile IFRS 9.

Lepingukohustised

Lepingukohustis on kohustus anda kliendile üle kaubad või teenused, mille eest kontsern on kliendilt tasu saanud (või tasu summa kuulub maksmisele). Kui kontsern oma lepingujärgse teostamiskohustuse täidab, kajastatakse lepingukohustised tuluna.

2.20. Finantsvara (v.a firmaväärtus) väärtuse langus

Muud varad (v.a firmaväärtus)

Muude varade väärtuse langust kontrollitakse alati, kui sündmused või asjaolude muutumine viitavad sellele, et nende bilansiline väärtus ei pruugi olla kaetav. Kui vara bilansiline väärtus ületab tema kaetavat väärtust, kajastatakse asjakohane kahjum vara väärtuse langusest koondkasumiaruandes. Varasematel aastatel kajastatud kahjum vara väärtuse langusest tühistatakse, kui asjaolud viitavad sellele, et varem kajastatud kahjum vara väärtuse langusest enam ei eksisteeri või on vähenenud. Kahjumi tühistamine kajastatakse koondkasumiaruandes samal real kui varasem kahjum vara väärtuse langusest.

2.21. Hinnangute kasutamine raamatupidamise aastaaruande koostamisel

Raamatupidamise aastaaruande koostamine kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega eeldab teatud oluliste juhtkonnapoolsete otsuste, hinnangute ja eelduste kasutamist, mis mõjutavad aruandes kajastatavate varade, kohustiste, tulude ja kulude summasid ning tingimuslike kohustiste avalikustamist. Kõnealuse raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud olulisemad hinnangud puudutavad põhivara kulumit (2.6, 2.7, 2.13), eraldisi (2.16), valmidusastme hindamist kliendilepingute puhul (2.19), firmaväärtuse languse hindamist, sh kontserni varade jaotamist raha teenivate üksuste vahel, välismaiste tütarettevõtetega seotud ebakindlust, pikaajalisi hüvitusi töötajatele (2.17), varade väärtuse languse hindamist ning edasilükkunud tulumaksuvara kasutamist ja kajastamist. Tulevikus võivad leida aset sündmused, mis võivad mõjutada tehtud hinnangute aluseks olevaid eeldusi. Hinnangute muutuste mõju kajastatakse raamatupidamise aastaaruandes, kui kõnealust mõju on võimalik kindlaks määrata.

Käesoleva raamatupidamise aastaaruande koostamise kuupäeva seisuga ei olnud olulist riski, et kasutatud hinnangud ja eeldused võiksid muutuda ning põhjustada järgmisel finantsaastal olulisi korrigeerimisi varade ja kohustiste bilansilistes väärtustes (v.a alltoodud juhtumid ja olulisemad kohtuvaidlused).

Immateriaalseid varasid kajastatakse muu immateriaalse põhivara alla ning nende soetusmaksumus oli 2019. aasta 31. detsembri seisuga 31 224 000 eurot ja 2018. aasta 31. detsembri seisuga 31 376 000 eurot. Juhtkond amortiseerib kõnealuseid kliendisuhetest tulenevaid immateriaalseid varasid kehtivate lepingute eeldatava kehtivusaja ehk 5–40 aasta jooksul. Juhtkonna hinnang kliendisuhete eeldatava vältuse kohta põhineb äritegevuse hetkeolukorral, st juba sõlmitud lepingutel ning lõpetatud lepingute osakaalul, mis ei olnud aga märkimisväärne. Kui olukord peaks tulevikus muutuma, tuleb need eeldused üle vaadata, kuid võimaliku muutuse mõju ei ole käesoleva raamatupidamise aastaaruande koostamise kuupäeva seisuga võimalik piisava täpsusega hinnata. Kõnealuse kontsernile kuuluva immateriaalse põhivara raamatupidamislik jääkväärtus oli 2019. aasta 31. detsembri seisuga 23 763 000 eurot ning 2018. aasta 31. detsembri seisuga 26 983 000 eurot.

2 Arvestuspõhimõtted (jätkub)

2.21. Hinnangute kasutamine raamatupidamise aastaruande koostamisel (jätkub)

Kontsern on hinnanud COVID-19 pandeemia, sh Leedus perioodil 16. märts – 17. juuni 2020 kehtinud karantiini võimalikku mõju raamatupidamise aastaaruandele, sh tegevuse jätkuvusele. Kuna kontserni äritegevus jätkub tavapärasel tempos, kõnealune asjaolu juhtkonna hinnangul kontserni tegevuse jätkuvust märkimisväärselt ei ohusta. Juhtkonna hinnangul on COVID-19 pandeemia näol tegemist mittekorrigeeriva aruandeperioodijärgse sündmusega ning seega ei võetud selle võimalikku mõju 2019. aasta 31. detsembri seisuga arvesse ka nõuete väärtuse langust, tütarettevõtetesse tehtud investeeringuid ja teisi varasid puudutavate hinnangute ja eelduste andmisel, kuid järgmisel aruandeperioodil võib kõnealune asjaolu neid hinnanguid siiski oluliselt mõjutada. Praeguse seisuga ei ole juhtkonnal võimalik 2020. aastal arvestushinnangutes aset leidvate võimalike muutuste ulatust mõistlike pingutustega kindlaks määrata, kuna COVID-19 pandeemia edasise kulu osas kontserni kuuluvate ettevõtete tegevusriikides valitseb endiselt suur ebakindlus ning ka pandeemia negatiivset mõju majandusele laiemalt ei ole veel võimalik adekvaatselt hinnata.

Maksukahjumite edasikandmisel kajastatud edasilükkunud tulumaksuvara osas on juhtkonna hinnangu kohaselt äärmiselt tõenäoline, et prognoositud majandustulemused saavutatakse ning kõnealuseid maksukahjumeid on võimalik lähitulevikus realiseerida. Hinnanguni edasilükkunud tulumaksuvara kasutamise täpse ulatuse kohta jõudis kontserni juhtkond toetudes oma parimatele teadmistele kontserni kuuluvate ettevõtete äritegevuse ja majandustulemuste kohta 2019. ja 2018. aasta 31. detsembri seisuga.

2019. aasta 31. detsembri seisuga oli kontsernil 3 773 000 euro (31. detsember 2018: 4 394 000 euro) väärtuses rohkem kui üle aasta oma tähtaja ületanud lühiajalisi nõudeid ostjate vastu, mille väärtus polnud juhtkonna hinnangul langenud. Juhtkond toetus oma hinnangus individuaalselt oluliste tähtaja ületanud nõuete saldo ning vastavate riikide nõuete laekumise perioodide analüüsile.

Kontserni juhtkond kasutas kontserni kuuluvate Peterburis ja Leedus tegutsevate ettevõtetega seotud võimalike maksu- ja juriidiliste riskide katteks moodustatavate eraldiste hindamiseks tõenäosusega kaalutud eeldatava väärtuse meetodit.

2019. aastal omandas kontsern Hispaanias mitmeid kliendiportfelle koguväärtusega 1 700 000 eurot (2018: 2 100 000 eurot). Kontserni juhtkonna hinnangul vastavad kõnealused tehingud standardis IFRS 3 kehtestatud äriühenduse kajastamise kriteeriumitele ning seega kasutati nende kajastamisel omandamismeetodit, nagu standardis nõutud. Kuna omandatud kliendiportfellid koosnesid peamiselt kliendilepingutest ning kõnealuste tehingute käigus muid olulisi varasid ega nendega seotud kohustisi kontsernile üle ei läinud, lisandusid omandamismeetodi rakendamise tulemusel vaid kliendilepingud (1 700 000 eurot).

2019. aasta 31. detsembri seisuga otsustas kontsern 2 898 000 euro väärtuses ehitisi müügiks hoitavate varade alla mitte liigitada. Kõnealuste varade müügikuulutus on küll avalikult väljas, kuid vajadusel kasutatakse varaobjekte siiski ka omatarbeks. Juhtkonna hinnangul pole kindel, kas kõnealused varad suudetakse järgmise 12 kuu jooksul realiseerida.

Nagu kontserni raamatupidamise aastaaruandes kirjeldatud, oli kontsernil kontserni juhtkonna hinnangul 2019. aasta 31. detsembri seisuga 36 056 000 euro (31. detsember 2018: 39 888 000 euro) väärtuses firmaväärtust ja muud immateriaalsed põhivara (kliendilepingud), mille väärtus ei olnud langenud. Kõnealuse hinnangu andmisel toetus juhtkond 2019. ja 2018. aasta 31. detsembri seisuga läbi viidud raha teenivate üksuste väärtuse languse testimisele. Väärtuse languse testimisel kasutatud oluliste eelduste muutumine võib testi tulemusi mõjutada (Hispaania, Läti ja Poola raha teenivate üksuste sensitiivsusanalüüs on toodud kontserni raamatupidamise aastaaruandes).

2019. aasta 31. detsembril hindas juhtkond, arvestades, et kontserni tütarettevõttele UAB Veikmės statyba ehitustööde eest maksmisele kuuluv tähtaja ületanud summa 895 000 eurot laekub kliendilt UAB Saulės Sonata ning et võlgnikul on oma võlgade tasumiseks piisavalt vahendeid, kliendi varade turuväärtust ning kohustisi võlgniku omanike poolt esitatud finantsseisundi aruandes toodud informatsiooni alusel kliendi võlgnevuste kohta pankade ja teiste võlausaldajate (v.a seotud ettevõtete) ees ning sai võlgniku omanike kinnituse, et võlad seotud ettevõtetele tasutakse alles pärast seda, kui on tasutud võlad kõigile teistele võlausaldajatele, sh kontserni tütarettevõttele. Ülaltoodud hinnangu andmisel tugineti olulisel määral eeldustele, mille muutumine tulevikus võib muuta nimetatud nõude allahindlust. 2018. aasta 31. detsembri seisuga oli eespool toodud nõude väärtus 1 417 000 eurot. 2019. aastal laekus osa kõnealusest võlast summas 610 000 eurot.

Kontserni poolt tasutava ettevõtte tulumaksu arvutamise küsimuses käivad hetkel läbirääkimised Leedu maksuametiga. Kui need peaksid lõppema kontserni jaoks ebasoodsa otsusega, võib see mõjutada käesolevas raamatupidamise aastaaruandes kajastatud edasilükkunud tulumaksu summas 330 000 eurot. Juhtkond usub, et läbirääkimised Leedu maksuametiga lahenevad aga kontserni kasuks.

Rendiperioodi määramisel arvestab kontsern rendiperioodina rendi katkestamatut perioodi, mis hõlmab nii rendilepingu võimaliku pikendamise perioode juhul, kui on piisavalt kindel, et seda võimalust kasutatakse, kui ka rendilepingu võimaliku lõpetamise perioode juhul, kui on piisavalt kindel, et seda võimalust ei kasutata.

2 Arvestuspõhimõtted (jätkub)

2.21. Hinnangute kasutamine raamatupidamise aastaruande koostamisel (jätkub)

Kontsernil on mitmed pikendamise ja lõpetamise õigust sisaldavad rendilepingud. Nende kajastamisel peab kontsern hindama, kas kõnealuste õiguste kasutamine / kasutamata jätmine on piisavalt kindel. Seda tehes võetakse arvesse kõiki olulisi asjaolusid, mis loovad rendilepingu pikendamiseks või lõpetamiseks majandusliku stiimuli. Pärast rendiperioodi algust hindab kontsern rendiperioodi pikkust uuesti, kui ilmneb mõni oluline sündmus või asjaolude muutus, mis on kontserni kontrolli all ning mõjutab kontserni võimet kasutada oma õigust rendilepingu pikendamiseks või lõpetamiseks.

Kuna kontsernil ei ole võimalik rendi sisemist intressimäära hõlpsasti kindlaks teha, kasutab ta rendikohustiste mõõtmisel oma alternatiivset laenuintressimäära. Alternatiivne laenuintressimäär on intressimäär, mida kontsern peaks sarnases majanduskeskkonnas maksma sarnaseks perioodiks ja sarnase tagatisega laenu võtmiseks, et omandada vara kasutusõigusega sarnast vara. Seega näitab alternatiivne laenuintressimäär seda, mida kontsern 'peaks maksma', mis nõuab juhtkonnalt hinnangute andmist olukorras, kus jälgitavad intressimäärad kas puuduvad (nt tütarettevõtete puhul, mis finantseerimistehinguid ei tee) või neid on vaja rendilepingu tingimustega vastavusse viimiseks korrigeerida. Kontsern toetub alternatiivse laenuintressimäära leidmisel võimalusel jälgitavatele sisenditele (nt intressi turumäärad).

2.22. Tuletisinstrumendid

Teravilja ja kütuse hindade ning valuutakursside muutumise riski maandamiseks on kontsern sõlminud teravilja, kütuse ja valuuta futuurlepinguid. Tuletisinstrumendid võetakse algselt arvele ja kajastatakse ka edaspidi finantsseisundi aruandes nende õiglases väärtuses. Nende õiglane väärtus leitakse kas nende noteeritud turuhindade alusel (õiglase väärtuse hierarhia 1. tase) või diskonteeritud rahavoogude meetodil, kasutades sisemist intressimäära (õiglase väärtuse hierarhia 3. tase). Kõnealuste lepingute õiglane väärtus esitatakse summeeritult finantsvarana (positiivse õiglase väärtusega lepingute puhul) ja finantskohustisena (negatiivse õiglase väärtusega lepingute puhul).

Riskimaandamisinstrumentideks mittekvalifitseeruvatest eeltehingutest, müügist ja muudest tuletisinstrumentidest tulenevad kasumid ja kahjumid ning õiglase väärtuse muutused kajastatakse nende tekkimisel koondkasumiaruandes kasumi või kahjumina.

2.23. Riskimaandamisarvestus

Riskimaandamisarvestuse eesmärgil jagatakse riskimaandamisinstrumendid kaheks: (a) õiglase väärtuse riskimaandamisinstrumendid, millega maandatakse kajastatud varade ja kohustiste õiglase väärtuse muutusest tulenevaid riske, ning (b) rahavoo riskimaandamisinstrumendid, millega maandatakse selliste rahavoogude kõikumise riske, mis tulenevad kas kajastatud vara või kohustisega seotud riskist või prognoositavast tehingust. Kontsern kasutab õiglase väärtuse riskimaandamisinstrumente.

Riskimaandamisinstrumentide arvestuseks kvalifitseeruvate õiglase väärtuse riskimaandamisinstrumentide õiglasesse väärtusesse ümberhindamisest tulenevad kasumid ja kahjumid kajastatakse kohe koondkasumiaruandes. Riskimaandamise objektiks olevate instrumentide väärtust korrigeeritakse vastavalt maandatavast riskist tulenevatele muutustele õiglasest väärtusest ning vahe kajastatakse vara või kohustisena ja vastav kasum või kahjum koondkasumiaruandes.

Kui riskimaandamise objektiks olevaks instrumendiks on kajastamata siduv kohustus, kajastatakse maandatavast riskist tulenev kumulatiivne muutus siduva kohustuse õiglasest väärtusest edaspidi vara või kohustisena ning vastav kasum või kahjum koondkasumiaruandes.

Riskimaandamisinstrumentide arvestuseks mittekvalifitseeruvate riskimaandamisinstrumentide õiglase väärtuse muutusest tulenevad kasumid ja kahjumid kajastatakse otse aruandeperioodi koondkasumiaruandes.

Riskimaandamisinstrumentide arvestus lõppeb, kui riskimaandamisinstrument aegub, müüakse, lõpetatakse, täidetakse või enam riskimaandamisinstrumentide arvestuseks ei kvalifitseeru.

Teravilja ja kütuse hindade võimaliku kõikumise riski maandamiseks sõlmis kontsern 2019. ja 2018. aastal teravilja ja kütuse futuurlepingud. Kontsern on avatud teravilja ja kütuse hindade kõikumisest tulenevale riskile. Kuna kõnealused riskimaandamise objektiks olevad instrumendid sõltuvad vaid ühest riskikomponendist, ei ole kontsern neid riski maandamise eesmärgil eraldi komponentideks jaganud.

Riskimaandamise objektiks oleva instrumendi ja riskimaandamisinstrumendi vahel on majanduslik side, kuna teravilja ja kütuse futuurlepingute tingimused langevad kokku kõrge tõenäosusega tulevaste teravilja ja kütuse müügi- ja ostutehingute tingimustega (st tinglik väärtus, tagasimaksetingimused). Kontserni hinnangul on maandamise suhtarv üks ühele, kuna konkreetne risk on riskimaandamiskomponendiga täielikus vastavuses. Riskimaandamisinstrumentide efektiivsuse hindamiseks kasutab kontsern nn hüpoteetilise tuletisinstrumendi meetodit, et võrrelda muutusi riskimaandamisinstrumendi õiglasest väärtusest tulenevate muutustega riskimaandamise objektiks oleva instrumendiga seotud maandatava riski õiglasest väärtusest.

2 Arvestuspõhimõtted (jätkub)

2.23. Riskimaandamisarvestus (jätkub)

Riskimaandamise ebaefektiivsus või tuleneda järgmisest:

- Erinevused riskimaandamise objektiks oleva instrumendi ja riskimaandamisinstrumendi rahavoogude ajastuses
- Vastaspoole krediidiriski erinev mõju riskimaandamise objektiks oleva instrumendi ja riskimaandamisinstrumendi õiglase väärtuse muutumisele
- Muutused riskimaandamise objektiks oleva instrumendi ja riskimaandamisinstrumendi prognoositud rahavoogudes

2.24. Tingimuslikud kohustised

Tingimuslikke kohustisi raamatupidamise aastaaruandes ei kajastata, erandiks on siin vaid äriühendustega seotud tingimuslikud kohustised. Tingimuslikke kohustisi ei avalikustata raamatupidamise aastaaruandes vaid juhul, kui nende realiseerumine on äärmiselt vähetõenäoline.

Tingimuslikke varasid raamatupidamise aastaaruandes ei kajastata, kuid informatsioon nende kohta avalikustatakse, kui nende realiseerumine on tõenäoline.

2.25. Saldeerimine

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel saldeeritakse varasid ja kohustisi ning tulusid ja kulusid vaid IFRS-ides nõutud juhtudel.

2.26. Bilansipäevajärgsed sündmused

Bilansipäevajärgsed sündmused, mis annavad lisainformatsiooni kontserni finantsseisundi kohta kõnealuse kuupäeva seisuga (korrigeerivad sündmused), kajastatakse raamatupidamise aastaaruandes. Pärast aruandeperioodi lõppu toimuvad sündmused, mis korrigeerivaks sündmuseks ei klassifitseeru, avalikustatakse raamatupidamise aastaaruande lisades vaid juhul, kui nende mõju peetakse oluliseks.

2.27. Õiglane väärtus

Õiglane väärtus on hind, mis saadakse vara müügil või makstakse kohustise üleandmisel mõõtmiskuupäeval turuosalistevahelises tavapärase tehingus. Õiglase väärtuse mõõtmine toimub eeldusel, et vara müügi või kohustise üleandmise tehing toimub kas

- vara või kohustise põhiturul või
- põhituru puudumisel vara või kohustise jaoks soodsaimal turul.

Kõnealune põhi- või soodsaim turg peab olema kontserni jaoks ligipääsetav.

Vara või kohustise õiglast väärtust hinnatakse eelduste põhjal, mida turuosalistes vara või kohustise hinna määramisel kasutaksid, eeldades et turuosalistes tegutsevad oma parimates majanduslikes huvides.

Mittefinantsvara õiglase väärtuse hindamisel võetakse arvesse turuosalise võimet luua majanduslikke hüvesid, kasutades vara parimal viisil või müües selle teisele turuosalisele, kes kasutaks vara parimal viisil.

Kontsern kasutab õiglase väärtuse hindamisel meetodeid, mis on antud tingimustes asjakohased ja mille kasutamiseks eksisteerib piisavalt andmeid, et hinnata õiglast väärtust, maksimeerides asjakohaste jälgitavate sisendite kasutamist ja minimeerides mittejälgitavate sisendite kasutamist.

Kõik varad ja kohustised, mis on hinnatud õiglasesse väärtusesse või mille õiglased väärtused on raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud, on klassifitseeritud vastavalt alltoodud õiglase väärtuse hierarhiale, mis põhineb madalaima taseme sisendil, mis on oluline õiglase väärtuse hindamisele tervikuna:

- Tase 1 — noteeritud (korrigeerimata) turuhinnad aktiivsel turul identsetele varadele ja kohustistele
- Tase 2 — hindamistehnikad, mille puhul õiglase väärtuse hindamise seisukohalt olulised madalaima taseme sisendid on otseselt või kaudselt jälgitavad
- Tase 3 — hindamistehnikad, mille puhul õiglase väärtuse hindamise seisukohalt olulised madalaima taseme sisendid ei ole jälgitavad

Kontsern hindab iga aruandeperioodi lõpul, kas varad ja kohustised, mis esinevad raamatupidamise aastaaruandes perioodide lõikes korduvalt, vajavad tasemete vahel ümberklassifitseerimist (toetudes madalaimale sisendile, mis on oluline õiglase väärtuse hindamisele tervikuna).

2 Arvestuspõhimõtted (jätkub)

2.27. Õiglane väärtus (jätkub)

Kontserni juhtkond viib õiglase väärtuse hindamise läbi igal aruandekuupäeval. Õiglase väärtuse kajastamise eesmärgil on kontsern klassifitseerinud varad ja kohustised vastavalt nende olemusele, tunnustele ja nendega kaasnevatele riskidele ning ülaltoodud õiglase väärtuse hierarhia tasemetele.

2.28. Ümardamine ja võrdlusandmed

Ümardamise tõttu võivad tabelites toodud andmed mõnevõrra erineda. Ümardamisest tingitud kõrvalekallete mõju käesolevas raamatupidamise aastaaruandes ei ole aga märkimisväärne.

Vajadusel on korrigeeritud võrdlusandmeid nii, et need vastaks aruandeperioodi esitusviisile.

3 Emaettevõtte konsolideerimata põhjaruanded

Emaettevõtte konsolideerimata põhjaruanded on koostatud kooskõlas Eesti raamatupidamise seadusega ning nende näol ei ole tegemist emaettevõtte konsolideerimata finantsaruannetega IAS 27 „Konsolideerimata finantsaruanded“ mõistes. Emaettevõtte põhjaruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel, välja arvatud investeringute puhul tütar- ja sidusettevõtetesse, mida on kajastatud soetusmaksumuses, millest on arvatud maha väärtuse langus.

Emaettevõtte finantsseisundi aruanne

	Seisuga 31. detsember 2019	Seisuga 31. detsember 2018
VARAD		
Põhivara		
Pikaajalised finantsvarad		
Investeeringud tütarettevõtetesse	81 563	81 538
Muud pikaajalised nõuded	9 491	2 632
Muud pikaajalised finantsvarad	10 386	9 552
Pikaajalised finantsvarad kokku	101 440	93 722
Põhivara kokku	101 440	93 722
Käibevara		
Nõuded seotud osapoolte vastu	4 194	733
Raha ja rahalahendid	1	434
Käibevara kokku	4 195	1 167
		-
Varad kokku	105 635	94 889
OMAKAPITAL JA KOHUSTISED		
Omakapital		
Osakapital	15	18
Ülekurss	19 852	31 521
Jaotamata kasum (kahjum)	8 020	8 466
Omakapital kokku	27 887	40 005
Kohustised		
Pikaajalised kohustised		
Muud pikaajalised kohustised	46 688	45 409
Pikaajalised kohustised kokku	46 688	45 409
Lühiajalised kohustised		
Võlad seotud osapooltele	31 017	9 447
Võlad tarnijatele	43	28
Lühiajalised kohustised kokku	31 060	9 475
Omakapital ja kohustised kokku	105 635	94 889

3 Emaettevõtte konsolideerimata finantsaruanded (jätkub)

Emaettevõtte koondkasumiaruanne

	Ettevõtte	
	2019	2018
Ärikulud	(46)	(19)
Ärikasum	(46)	(19)
Finantstulud	3 272	1 177
Finants(kulud)	(3 672)	(3 055)
Kasum (kahjum) enne tulumaksu	(446)	(1 897)
Puhaskasum (-kahjum)	(446)	(1 897)
Muu koondkasum	-	-
Koondkasum kokku, pärast tulumaksu	(446)	(1 897)
Puhaskasumi osa, mis kuulub		
ettevõtte omanikele	(446)	(1 897)
	(446)	(1 897)
Koondkasum kokku, mis kuulub		
ettevõtte omanikele	(446)	(1 897)
	(446)	(1 897)

3 Emaettevõtte konsolideerimata finantsaruanded (jätkub)

Emaettevõtte omakapitali muutuste aruanne

Ettevõtte	Osakapital	Ülekurss	Jaotamata kasum (kahjum)	Kokku
Saldo seisuga 1. detsember 2017	18	31 521	10 363	41 902
Aruandeaasta puhaskasum	-	-	(1 897)	(1 897)
Muu koondkasum	-	-	-	-
Koondkasum kokku	-	-	(1 897)	(1 897)
Saldo seisuga 31. detsember 2018	18	31 521	8 466	40 005
Aruandeaasta puhaskasum	-	-	(446)	(446)
Muu koondkasum	-	-	-	-
Koondkasum kokku	-	-	(446)	(446)
Reorganiseerimine	(3)	(11 669)	-	(11 672)
Saldo seisuga 31. detsember 2019	15	19 852	8 020	27 887

Emaettevõtte korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31. detsembri seisuga:

	Seisuga 31. detsember 2019	Seisuga 31. detsember 2018
Emaettevõtte konsolideerimata omakapital	27 887	40 005
Tütarettevõtete väärtus emettevõtte konsolideerimata finantsseisundi aruandes	(81 563)	(81 538)
Tütarettevõtete väärtus kapitaliosaluse meetodil (pluss)	143 849	140 137
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital kokku	90 173	98 604

* Emaettevõtte korrigeeritud konsolideerimata omakapital erineb 2019. ja 2018. aasta 31. detsembri seisuga kajastatud konsolideeritud omakapitalist, kuna ettevõtte osa teatud tütarettevõtete kahjumist ületab nendes omatavaid osalusi, mida kajastatakse kapitaliosaluse meetodil.

3 Emaettevõtte konsolideerimata finantsaruanded (jätkub)

Emaettevõtte rahavoogude aruanne

	Ettevõtte	
	2019	2018
Rahavood äritegevusest		
Puhaskasum (-kahjum) jätkuvatest tegevusvaldkondadest	(446)	(1 897)
Intressikulu	2 082	2 073
Intressitulu	(1 013)	(982)
Muud finantskulud	1 590	982
Muu finants(tulu)	(2 093)	(195)
Muude mitterahaliste kirjete elimineerimine	(175)	(25)
Rahavood äritegevusest kokku	(55)	(44)
Rahavood investeerimistegevusest		
Antud laenud	(822)	(164)
Rahavood investeerimistegevusest kokku	(822)	(164)
Rahavood finantseerimistegevusest		
Saadud laenud	1 857	-
(Tagasimakstud) laenud	(1 000)	-
Väljamaksed omanikele oma osade omandamise eest	(1 874)	-
Saadud dividendid	1 461	620
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	444	620
Rahavoogude muutus kokku	(433)	412
Raha ja rahalähendid aruandeperioodi alguses	434	22
Raha ja rahalähendid aruandeperioodi lõpus	1	434

KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK

Juhatuse liikmed teevad osanikele ettepaneku kanda 2019. aasta netotulem summas 2 002 000 eurot jaotamata kasumisse. Selle tulemusel on jaotamata kasumi suuruseks 2019. aasta 31. detsembri seisuga 74 182 000 eurot.

**Juhatuse liikmete allkirjad 2019. aasta kokkuvõtlikule konsolideeritud raamatupidamise
aastaruandele**

Käesolevaga kinnitan Global Energy Consulting OÜ 2019. aasta kokkuvõtliku konsolideeritud raamatupidamise
aastaruande:

19. november 2020

Juhatuse liige
Gintautas Jaugielavičius

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Global Energy Consulting OÜ osanikele

Arvamus

Global Energy Consulting OÜ ja tema tütarettevõtjate (edaspidi: kontsern) kokkuvõtlik konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kontserni 2019. aasta 31. detsembril lõppenud majandusaasta auditeeritud raamatupidamise aastaaruande alusel ja sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2019 ning eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud koondkasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet, rahavoogude aruannet ja valitud lisasid.

Meie arvates vastab kaasnev kokkuvõtlik konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades auditeeritud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandele kooskõlas lisas 2.1 kirjeldatud arvestuspõhimõtetega.

Kokkuvõtlik konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne

Kokkuvõtlik konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda kogu informatsiooni, mis tuleb avalikustada lähtuvalt rahvusvahelistest finantsaruandluse standarditest, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt. Seega ei asenda kokkuvõtliku konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande ja selle kohta avaldatud vandeaudiitori aruande lugemine auditeeritud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande ja selle kohta avaldatud vandeaudiitori aruande lugemist.

Auditeeritud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne ja meie aruanne selle kohta

Oma 2020. aasta 19. novembril väljastatud vandeaudiitori aruandes avaldasime me oma modifitseerimata arvamus auditeeritud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta.

Juhtkonna kohustused kokkuvõtliku raamatupidamise aastaruande osas

Kontserni juhtkond vastutab kokkuvõtliku konsolideeritud raamatupidamise aastaruande koostamise eest kooskõlas lisas 2.1 kirjeldatud arvestuspõhimõtetega.

Vandeaudiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaruande auditiga

Meie kohustuseks on avaldada lähtuvalt rahvusvahelisele auditeerimise standardiga (ISA) 810 (muudetud) „Kokkuvõtlike finantsaruannete kohta aruandmise töövõttud“ kooskõlas teostatud protseduuridest arvamust selle kohta, kas kokkuvõtlik konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne vastab kõigis olulistes osades auditeeritud konsolideeritud raamatupidamise aastaruandele.

Tallinn, 19. november 2020

Olesia Abramova
Vandeaudiitori number 561
Ernst & Young Baltic AS
Audiitorettevõtja tegevusloa number 58

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Valdusfirmade tegevus	64201	0		Yes

Osanikud

Nimi / ärinimi	Isikukood / registrikood / sünniaeg	Elukoht / Asukoht	Osaluse suurus ja valuuta
Linas Samuolis	15.10.1969	Lithuania	3298 EUR (Ordinary ownership)
Stichting Administratiekantoor Freesia		Switzerland	5998 EUR (Ordinary ownership)
Oilwide OÜ	12026720	Estonia	6 EUR (Ordinary ownership)
Gintautas Jaugielavicius	03.07.1971	Lithuania	5998 EUR (Ordinary ownership)

Sidevahendid

Liik	Sisu
Phone	+370 52620534
E-mail address	info@geconsulting.ee